

Úřad vlády České republiky

Oddělení sekretariátu Vládního výboru
pro osoby se zdravotním postižením

**Průzkum zaměstnávání
osob se zdravotním postižením
ve vybraných úřadech státní správy
v roce 2019**

červenec 2020

Obsah

1	Úvod	3
2	Zaměstnávání osob se zdravotním postižením	5
2.1	Osoby se zdravotním postižením	5
2.2	Podpora zaměstnávání osob se zdravotním postižením	5
2.3	Povinnosti zaměstnavatelů osob se zdravotním postižením.....	5
2.4	Problémy při zaměstnávání osob se zdravotním postižením	7
2.5	Předpoklady zaměstnávání osob se zdravotním postižením ve státní správě	7
3	Statistická data o osobách se zdravotním postižením	8
4	Analýza počtu zaměstnaných osob se zdravotním postižením v úřadech	11
4.1	Počet zaměstnanců v úřadech	11
4.2	Počet zaměstnanců se zdravotním postižením v úřadech	15
4.3	Počet zaměstnanců se zdravotním postižením dle uznaného stupně invalidity	20
4.4	Počet zaměstnanců se zdravotním postižením dle platových tříd	31
5	Analýza výsledků dotazníkového šetření	48
5.1	Zhodnocení přístupnosti	48
5.2	Agenda týkající se podpory zaměstnávání osob se zdravotním postižením	49
5.3	Mapování a vyhledávání pozic	50
5.4	Způsob zveřejňování inzerátů	51
5.5	Informace o vhodnosti služebního/pracovního místa	52
5.6	Spolupráce se školami	53
5.7	Míra fluktuace zaměstnanců.....	55
5.8	Opatření ke zvýšení zaměstnanosti.....	56
6	Závěr	57
	Seznam tabulek	59
	Seznam grafů	59

1 Úvod

Existence zdravotního postižení zásadním způsobem ovlivňuje život člověka a má dopady nejen na samotné osoby se zdravotním postižením, ale také na jejich rodiny. Zejména u osob s těžšími formami zdravotního postižení dochází k výrazným změnám v možnostech jejich plnohodnotné účasti a zapojení jak v soukromých aktivitách, tak i ve veřejném životě. Nepříznivé důsledky je však možné do určité míry eliminovat systémem prointegračních opatření. Mnohá omezení nejsou totiž dána jen samotnou existencí zdravotního postižení, ale právě nastavením a uspořádáním okolního prostředí. Problémem tedy nemusí být prioritně samotné fyzické, smyslové či jiné zdravotní postižení, nýbrž situace, kdy okolní prostředí nepočítá s existencí zdravotního postižení a osob se zdravotním postižením (dále i jako „OZP“) jako integrální součástí společnosti.

Nalezení vhodného pracovního uplatnění a získání odpovídajícího zaměstnání je pro osoby se zdravotním postižením mimořádně důležité, neboť jim pomáhá zajišťovat nejen potřebnou ekonomickou nezávislost, ale také udržet si duševní rovnováhu, získat pocit sebeuplatnění a společenské potřeby. To vše prokazatelně přispívá k jejich plnohodnotnému a rovnoprávnému postavení ve společnosti.

Vzhledem k nedostatku známých příkladů dobré praxe a malému zájmu zaměstnavatelů zaměstnat OZP, a to často i z okruhu státních institucí, stát, v jehož eminentním zájmu by měl být co nejvyšší počet zaměstnaných OZP, které jsou schopné a motivované, by měl být příkladem i pro zaměstnavatele ze soukromého sektoru.

Národní plán podpory rovných příležitostí pro osoby se zdravotním postižením na roky 2015–2020 stanoví ve svém opatření 13.9 povinnost ústředním orgánům státní správy včetně jejich organizačních složek usilovat o podporu přímého zaměstnávání osob se zdravotním postižením.

Na základě těchto skutečností realizoval sekretariát Vládního výboru pro osoby se zdravotním postižením (dále jen „VVOZP“) průzkum v oblasti zaměstnávání osob se zdravotním postižením ve státní správě. Průzkumu se zúčastnilo celkem 81 úřadů (Příloha č. 1), které poskytovaly data na přelomu roku 2018 a 2019.

Cílem průzkumu bylo zmapování zkušeností a zjištění aktuálního stavu v oblasti zaměstnávání osob se zdravotním postižením v jednotlivých ministerstvech, jejich vybraných organizačních složkách a dalších ústředních orgánech státní správy (dále jen „úřady“), a to

ve služebním i pracovním poměru a na základě dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr (dále jen „dohody“). Pro účely určení povinného podílu zaměstnávání osob se zdravotním postižením se však zaměstnanci pracující na základě dohod nezapočítávají¹, ne všechny úřady proto informace o počtu takto zaměstnaných OZP sledují a evidují. Pro účely průzkumu tak nebylo možné získat v této oblasti relevantní údaje a informace o počtu osob se zdravotním postižením vykonávajících práci na základě dohod jsou uváděny samostatně a nejsou zahrnovány do celkových výsledků.

Průzkum byl realizován metodou šetření, jehož součástí byla tabulka (Příloha č. 2) pro zaznamenání počtu zaměstnanců dle určených kritérií včetně rozdělení na počet žen a mužů a dotazník (Příloha č. 3) zjišťující míru přístupnosti jednotlivých úřadů a jejich postoje k otázkám zaměstnávání OZP.

Materiál je rozdělen do šesti částí. První část obsahuje důvod a účel provedeného průzkumu, druhá část stručně popisuje současnou právní úpravu zaměstnávání osob se zdravotním postižením v České republice, třetí část obsahuje statistické informace o počtu a struktuře osob se zdravotním postižením. Část čtvrtá a pátá obsahují zevrubnou analýzu výsledků průzkumu, a to jak tabulky, tak dotazníkového šetření. Šestá závěrečná část shrnuje nejdůležitější zjištění průzkumu.

---

¹ § 81 odst. 1 zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů

2 Zaměstnávání osob se zdravotním postižením

Pracovní uplatnění nepředstavuje pro osoby se zdravotním postižením pouze zdroj příjmu, je i jedním z nejdůležitějších nástrojů integrace a prevence sociálního vyloučení. Vzhledem k tomu, že tyto osoby patří na trhu práce mezi nejzranitelnější skupinu, Česká republika od 90. let podporuje integraci OZP na trh práce, čímž dochází i k naplňování mezinárodních závazků a politiky Evropské unie v oblasti zaměstnanosti směřující k podpoře jedince znevýhodněného na trhu práce.

2.1 Osoby se zdravotním postižením

Osobou se zdravotním postižením je dle ustanovení § 67 zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon o zaměstnanosti“) fyzická osoba, která je orgánem sociálního zabezpečení uznána invalidní ve třetím, druhém nebo prvním stupni nebo je osobou zdravotně znevýhodněnou. Osoby zdravotně znevýhodněné jsou specifickou skupinou osob se zdravotním postižením, jejichž dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav jim omezuje schopnost pracovního uplatnění.

2.2 Podpora zaměstnávání osob se zdravotním postižením

Státní politika zaměstnanosti jako hlavní nástroj státní podpory zaměstnanosti OZP je uplatňována celou řadou podpůrných nástrojů, např. podporou konkrétních programů, poskytováním informací fyzickým osobám i zaměstnavatelům, podporou rekvalifikace, zřizováním školících a poradenských středisek a zejména pak opatřeními obsaženými v části třetí zákona o zaměstnanosti, která upravuje zaměstnávání osob se zdravotním postižením.

V rámci aktivní politiky zaměstnanosti jsou podporovány oba základní trendy zaměstnávání OZP – chráněný trh práce i volný trh práce. Prostřednictvím chráněného trhu práce jsou formou příspěvků podporováni specializovaní zaměstnavatelé, kteří zaměstnávají více než 50 % OZP. Zákon o zaměstnanosti počítá s finanční podporou i pro ostatní zaměstnavatele, kteří se rozhodnou OZP zaměstnat.

2.3 Povinnosti zaměstnavatelů osob se zdravotním postižením

Vedle pozitivně motivačních opatření zákon o zaměstnanosti obsahuje také okruh povinností, které platí při zaměstnávání OZP pro všechny zaměstnavatele, s výjimkou ozbrojených složek.

Pro plnění povinného podílu zaměstnávání osob se zdravotním postižením je zaměstnavatel s více než 25 zaměstnanci v pracovním poměru povinen zaměstnávat 4 % osob se zdravotním znevýhodněním nebo se zdravotním postižením v prvním, druhém nebo třetím stupni invalidity.

Osoby se zdravotním postižením ve 3. stupni invalidity se dle vyhlášky č. 518/2004 Sb., kterou se provádí zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů, započítávají při výpočtu povinného podílu 3x.

Povinný podíl zaměstnavatelé plní:

- a) přímo prostřednictvím zaměstnávání osob se zdravotním postižením,
- b) odebíráním výrobků nebo služeb od zaměstnavatelů, se kterými úřad práce uzavřel dohodu o uznání zaměstnavatele, nebo zadáváním zakázek těmto zaměstnavatelům nebo odebíráním výrobků nebo služeb od osob se zdravotním postižením, které jsou osobami samostatně výdělečně činnými a nezaměstnávají žádné zaměstnance, nebo zadáváním zakázek těmto osobám (tzv. náhradní plnění),
- c) odvodem do státního rozpočtu nebo
- d) vzájemnou kombinací třech výše uvedených způsobů.

Výše odvodu do státního rozpočtu činí za každou osobu se zdravotním postižením, kterou by zaměstnavatel měl zaměstnat, 2,5násobek průměrné měsíční mzdy v národním hospodářství za první až třetí čtvrtletí kalendářního roku, v němž povinnost plnit povinný podíl osob se zdravotním postižením vznikla.

Zaměstnavatelé jsou dále povinni:

- a) rozšiřovat podle svých podmínek a ve spolupráci s lékařem závodní preventivní péče možnost zaměstnávání osob se zdravotním postižením individuálním přizpůsobováním pracovních míst a pracovních podmínek a vyhražováním pracovních míst pro osoby se zdravotním postižením,
- b) spolupracovat s krajskou pobočkou Úřadu práce při zajišťování pracovní rehabilitace,
- c) vést evidenci zaměstnávaných osob se zdravotním postižením,
- d) vést evidenci pracovních míst vyhrazených pro osoby se zdravotním postižením.

2.4 Problémy při zaměstnávání osob se zdravotním postižením

I přes přijímaná opatření a výraznou finanční podporu zaměstnavatelů (především na chráněném trhu práce) se již míra zaměstnanosti osob se zdravotním postižením výrazněji nezvyšuje. Zaměstnávání osob se zdravotním postižením je přitom typickým projevem společensky odpovědného chování.

Problémem je zejména nedostatek veřejně známých příkladů dobré praxe, rezignace části osob se zdravotním postižením na možnost pracovního uplatnění a na osobní a profesní rozvoj, nedůvěra zaměstnavatelů v možnost využití potenciálu OZP jako zdroje pracovních sil. Nepříмым důsledkem je i růst veřejných výdajů na plošně působící nástroje podpory.

Zákonem nastavená liberální úprava možností plnění povinného podílu při zaměstnávání OZP není pro zaměstnavatele dostatečně motivační k jejich přímému zaměstnávání, raději využívají ostatní zákonem stanovené náhradní způsoby. Z praxe vyplývá, že OZP schopné a ochotné pracovat na volném trhu často mohou jen velice obtížně nalézt odpovídající pracovní uplatnění.

Ze Zprávy o plnění Národního plánu podpory rovných příležitostí pro osoby se zdravotním postižením na rok 2015–2020 za rok 2019 vyplývá, že většina ministerstev nedosahuje ani poloviny povinného podílu skutečně zaměstnaných osob se zdravotním postižením.

2.5 Předpoklady zaměstnávání osob se zdravotním postižením ve státní správě

Úřady státní správy musí při výběru vhodných kandidátů na jednotlivá služební místa dodržovat mimo jiné i zákon č. 234/2014 Sb., o státní službě, ve znění pozdějších předpisů, a z něj vyplývající povinnost přijímat zaměstnance na základě výsledku výběrového řízení na konkrétní služební místo. OZP jako uchazeči o tato místa tedy v tomto případě musí splňovat stanovené požadavky, např. vysokoškolské vzdělání. I přesto je zde řada systematizovaných služebních míst, na které jsou OZP vhodnými uchazeči tak jako všichni ostatní.

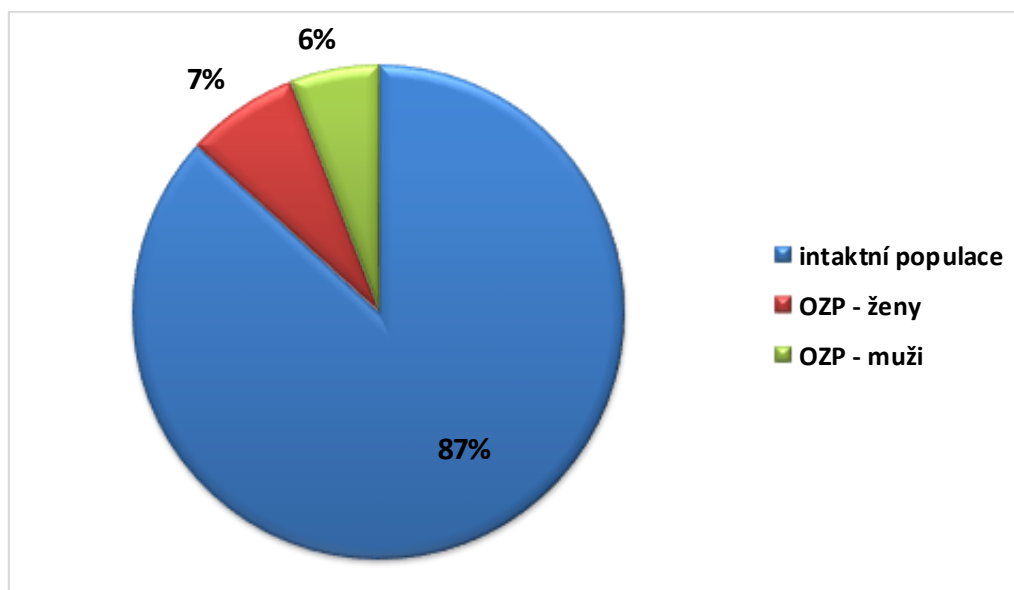
Naproti tomu u pracovních míst zřizovaných v jednotlivých úřadech je výběr vhodných uchazečů zcela v kompetenci samotného zaměstnavatele.

3 Statistická data o osobách se zdravotním postižením

Pro efektivní nastavení politiky ve vztahu k osobám se zdravotním postižením včetně politiky zaměstnanosti je nezbytné mít k dispozici co nejkvalitnější statistické údaje o počtu a struktuře této skupiny osob. Získané informace pak mohou být využívány také jako nástroj k identifikaci a odstraňování bariér, kterým při zaměstnávání lidé se zdravotním postižením čelí.

Podle Výběrového šetření osob se zdravotním postižením² z roku 2018 v České republice žije 1.152 tisíc osob se zdravotním postižením, což je 13 % osob nad 15 let žijících v soukromých domácnostech.

Graf 1 Podíl osob se zdravotním postižením z celkového počtu obyvatel

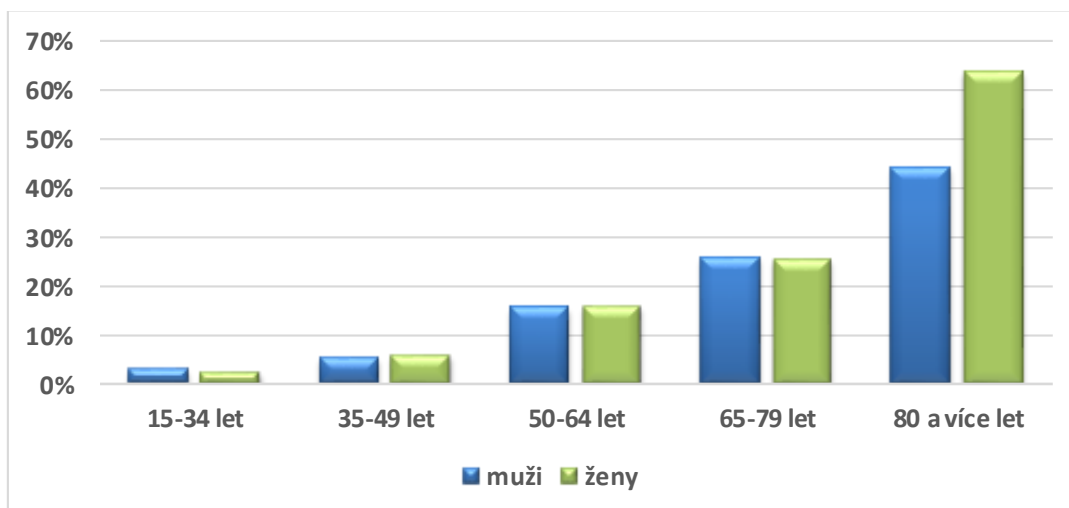
S věkem se zastoupení osob se zdravotním postižením v populaci zvyšuje, mezi 65 až 79letými tvoří čtvrtinu a mezi seniory nad 80 let je už osobou se zdravotním postižením každý druhý (56 %). V mladším věku do 34 let je evidováno více mužů se zdravotním postižením než žen (55 %), tento poměr se však v závislosti na rostoucím věku obrací a ve skupině osob se zdravotním postižením starších 80 let už tvoří muži pouze 29 %.

---

² Český statistický úřad. 2019. Výběrové šetření osob se zdravotním postižením – 2018. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/vyberove-setreni-osob-se-zdravotnim-postizenim-2018>

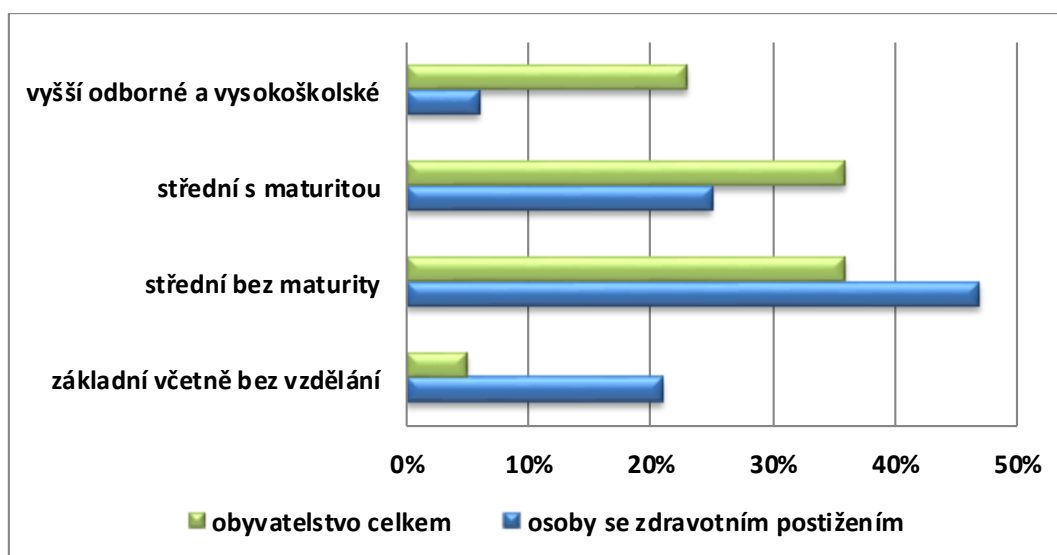

Graf 2 Podíl osob se zdravotním postižením z celkového počtu obyvatel podle věku a pohlaví

Z šetření také vyplynulo, že osoby se zdravotním postižením dosahují častěji nižšího vzdělání, než je tomu u celkové populace. Mezi osobami se zdravotním postižením je čtyřnásobně vyšší podíl osob pouze se základním vzděláním nebo bez vzdělání (21 % oproti 5 %) a také se středním vzděláním bez maturity (47 % oproti 36 %), kterou nemají v celkovém souhrnu více než dvě třetiny osob se zdravotním postižením mezi 35–49 lety.

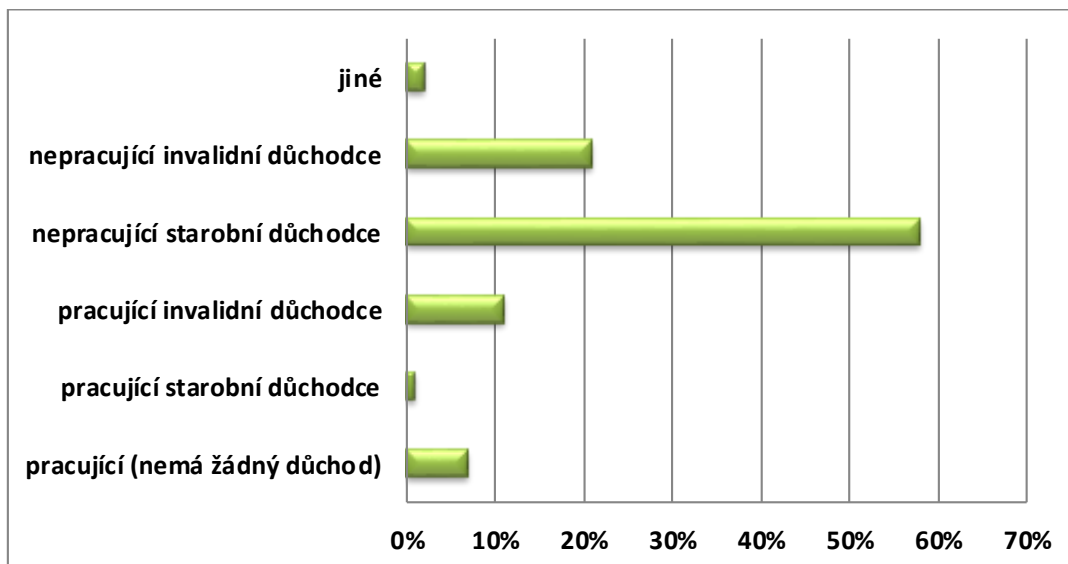
Graf 3 Dosažené vzdělání osob se zdravotním postižením a obyvatelstva celkem ve věku 35–49 let

Zastoupení osob s dosaženým středním vzděláním s maturitou a s vyšším odborným nebo vysokoškolským vzděláním je oproti nižšímu vzdělání méně časté, maturitu nebo vyšší vzdělání dokončila jen necelá třetina (32 %) osob se zdravotním postižením, přestože v celkové populaci dosáhla tohoto vzdělání více než polovina (53 %) obyvatel daného věku.

Zdravotní postižení má ve spojení s dosaženým vzděláním a věkem významný vliv na pracovní a ekonomické postavení. Většina osob se zdravotním postižením jsou lidé ve starobním důchodu, téměř třetina pak pobírá invalidní důchod. Dle šetření pracuje pouze 19 % všech osob se zdravotním postižením, a to 215 tisíc. Na plný úvazek pracují dvě třetiny pracujících se zdravotním postižením, více muži (76 %) než ženy (55 %). Častěji také pracují na plný úvazek osoby mladší 50 let.

Graf 4 Osoby se zdravotním postižením podle práce a důchodu

Ze skupiny osob se zdravotním postižením, které jsou v ekonomicky aktivním věku, je i dle ostatních odhadů zaměstnáno maximálně 30 % těchto osob. Osoby se zdravotním postižením tvoří dlouhodobě 15–20 % z celkového počtu uchazečů o zaměstnání. K lednu 2020 jich bylo v evidenci Úřadu práce ČR 34 788 OZP (15,1 % z celkového počtu uchazečů).

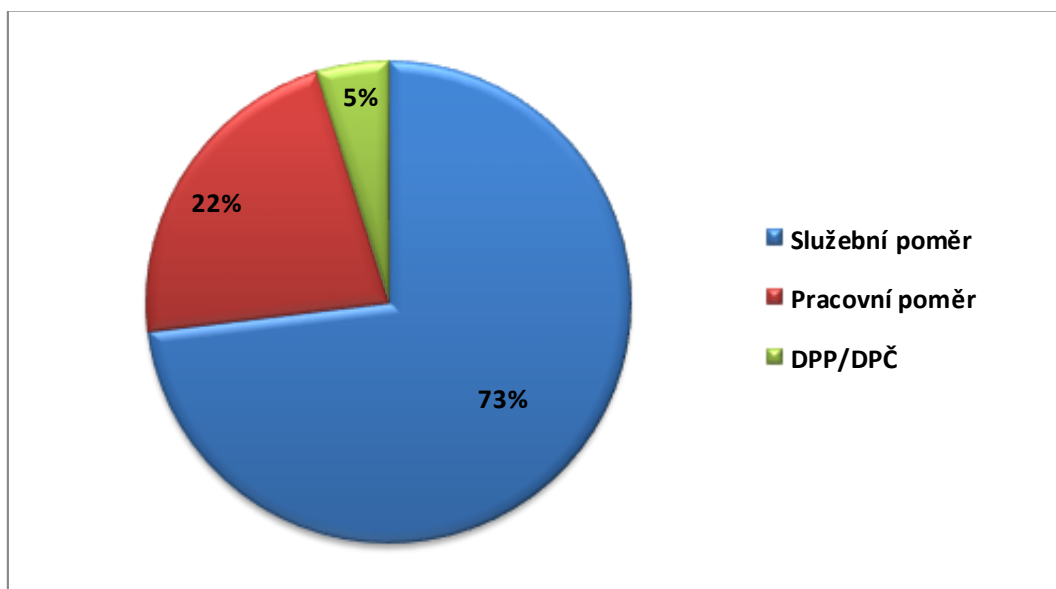
4 Analýza počtu zaměstnaných osob se zdravotním postižením v úřadech

Kapitola shrnuje a analyzuje data získaná prostřednictvím vyplněné tabulky. V dílčích podkapitolách jsou nejprve uvedeny souhrnné informace, dále jsou popisovány konkrétní zjištění včetně tabulek a grafů. Každá podkapitola je zakončena závěrečným shrnutím.

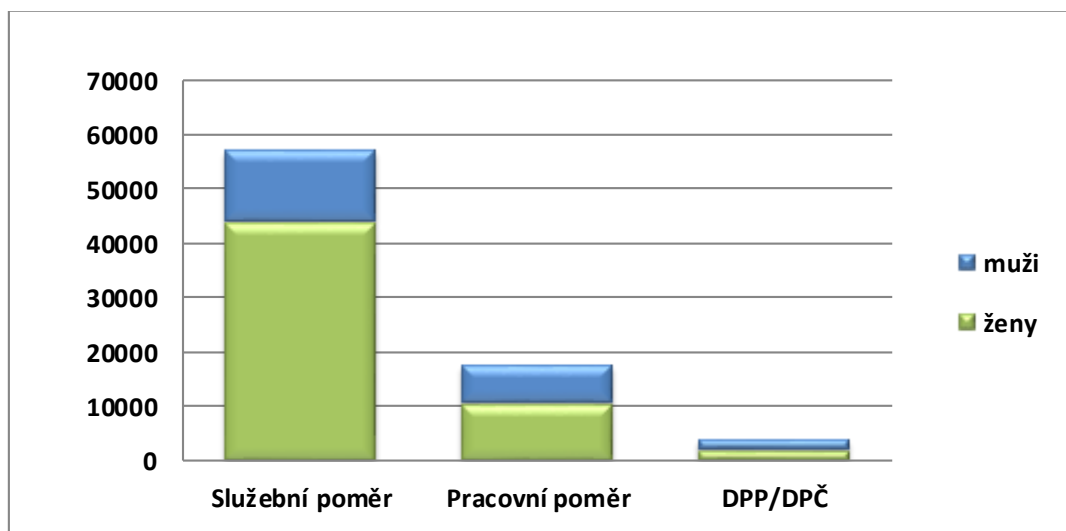
4.1 Počet zaměstnanců v úřadech

- V úřadech bylo dle průzkumu zaměstnáno 78 318 osob včetně osob se zdravotním postižením (56 156 žen a 22 162 mužů), a to ve služebním i pracovním poměru a na základě dohod.
- Ve služebním poměru bylo 57 244 osob (43 850 žen a 13 394 mužů), z toho 4,3 %, 2 455 osob, mělo kratší služební dobu (2 203 žen a 252 mužů).
- V pracovním poměru bylo 17 355 zaměstnanců (10 431 žen a 6 924 mužů), z toho 4,9 %, 842 osob práci vykonávalo na zkrácený úvazek (636 žen a 206 mužů).
- Na základě dohod práci vykonávalo 3 719 osob (1 875 žen a 1 844 mužů), což činí 4,8 %.
- V jednotlivých ministerstvech bylo zaměstnáno celkem 22 489 osob, v jejich vybraných organizačních složkách 52 371 a v ústředních orgánech státní správy 3 458.

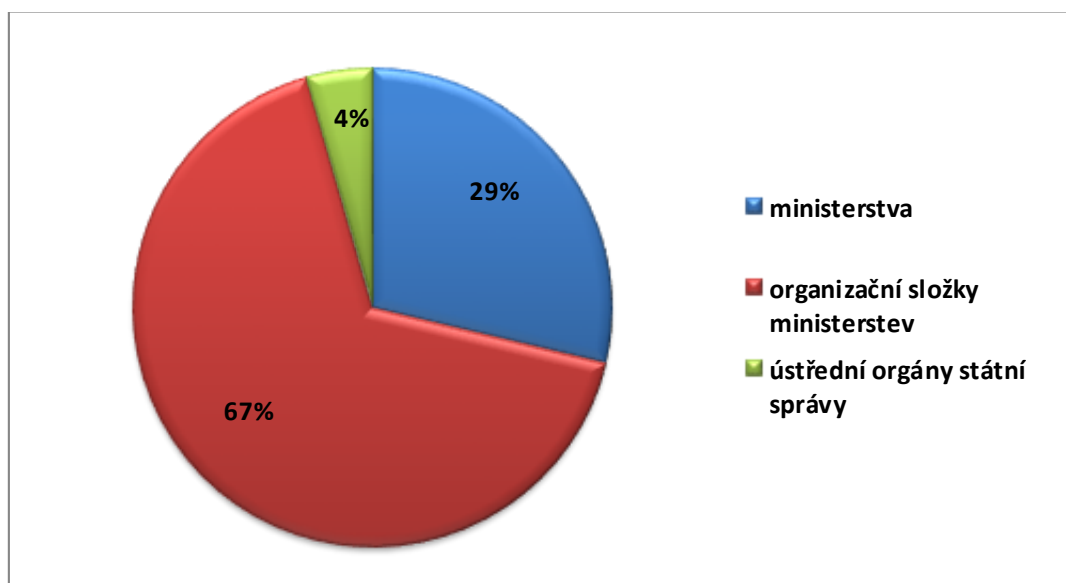
Graf 5 Celkový počet zaměstnanců v úřadech

Graf 6 Celkový počet zaměstnanců v úřadech – podíl žen a mužů

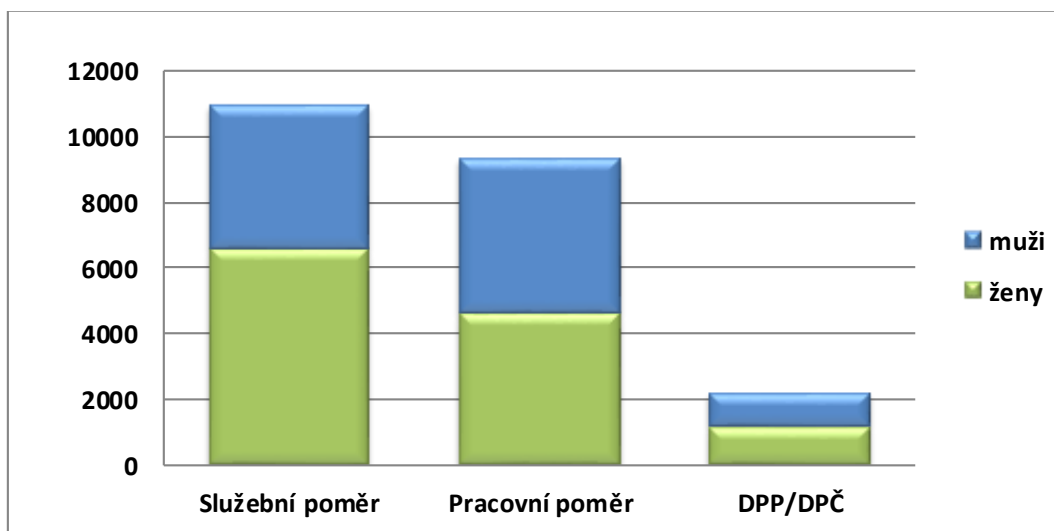
Graf 7 Celkový počet zaměstnanců dle druhu úřadu

4.1.1 Zaměstnávání na ministerstvech

- V jednotlivých ministerstvech bylo ve služebním i pracovním poměru a na základě dohod zaměstnáno celkem 22 489 osob (12 278 žen a 10 211 mužů).
- Ve služebním poměru bylo 10 982 osob (6 530 žen a 4 452 mužů), z toho 5,9 %, 652 osob, mělo kratší služební dobu (566 žen a 86 mužů).
- V pracovním poměru bylo 9 316 zaměstnanců (4 587 žen a 4 729 mužů), z toho jich práci na zkrácený úvazek vykonávala 3 %, 281 osob (191 žen a 90 mužů).
- Na základě dohod práci vykonávalo 2 191 osob (1 161 žen a 1 030 mužů).

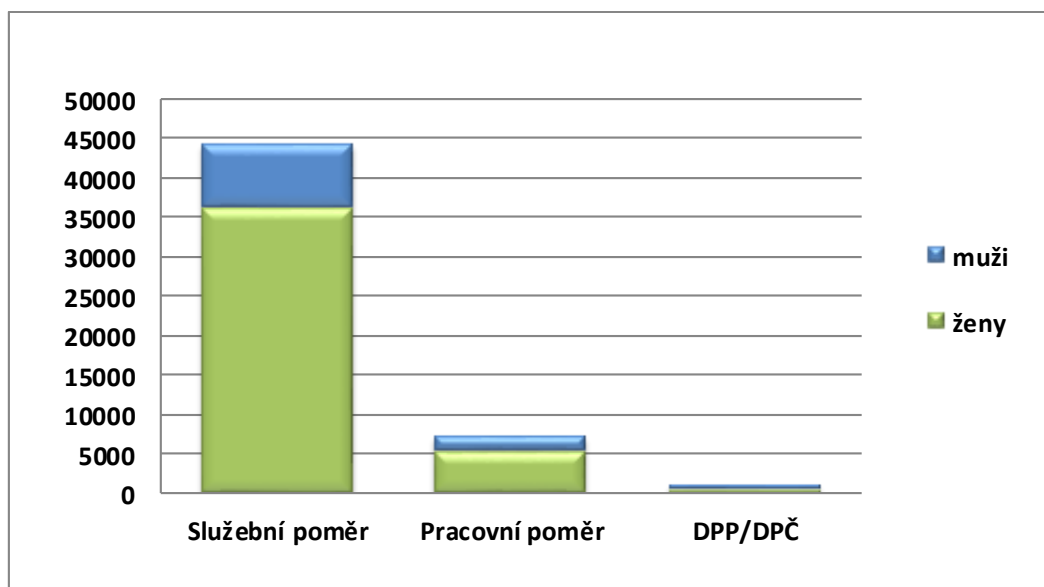
Graf 8 Počet zaměstnanců – ministerstva

4.1.2 Zaměstnávání ve vybraných organizačních složkách ministerstev

- V organizačních složkách jednotlivých ministerstev bylo ve služebním i pracovním poměru a na základě dohod zaměstnáno celkem 52 371 osob, z toho 44 044 žen a 10 515 mužů.
- Ve služebním poměru bylo 44 170 osob (36 193 žen a 7 977 mužů), z toho 3,8 %, 1 694 osob, mělo kratší služební dobu (1 566 žen a 128 mužů).
- V pracovním poměru bylo 7 146 zaměstnanců (5 343 žen a 1 803 mužů), z toho jich práci na zkrácený úvazek vykonávalo 6,9 %, 494 osob (401 žen a 93 mužů).
- Na základě dohod práci vykonávalo 1 055 osob (541 žen a 514 mužů).

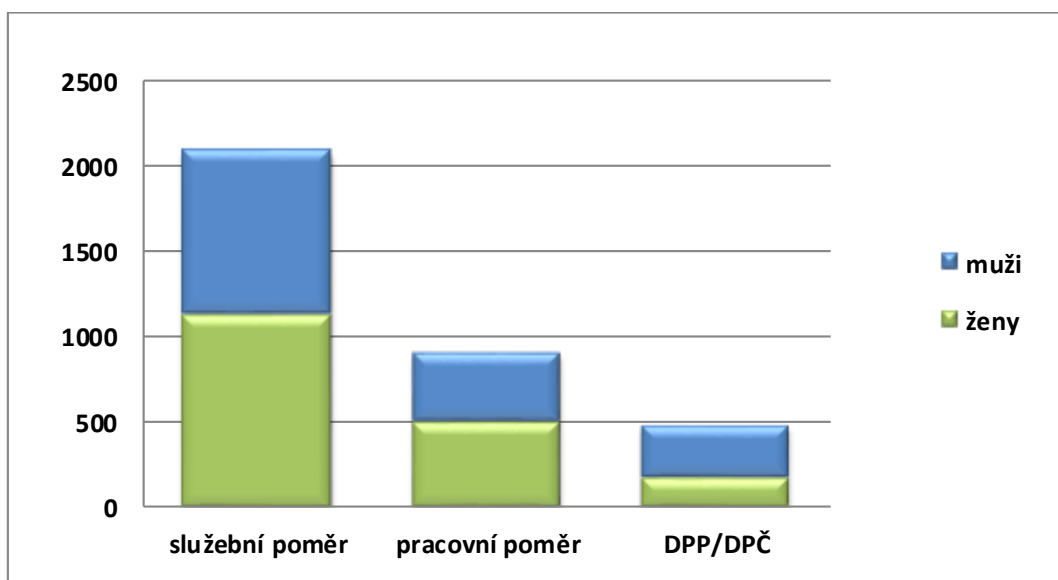
Graf 9 Počet zaměstnanců – ministerstva

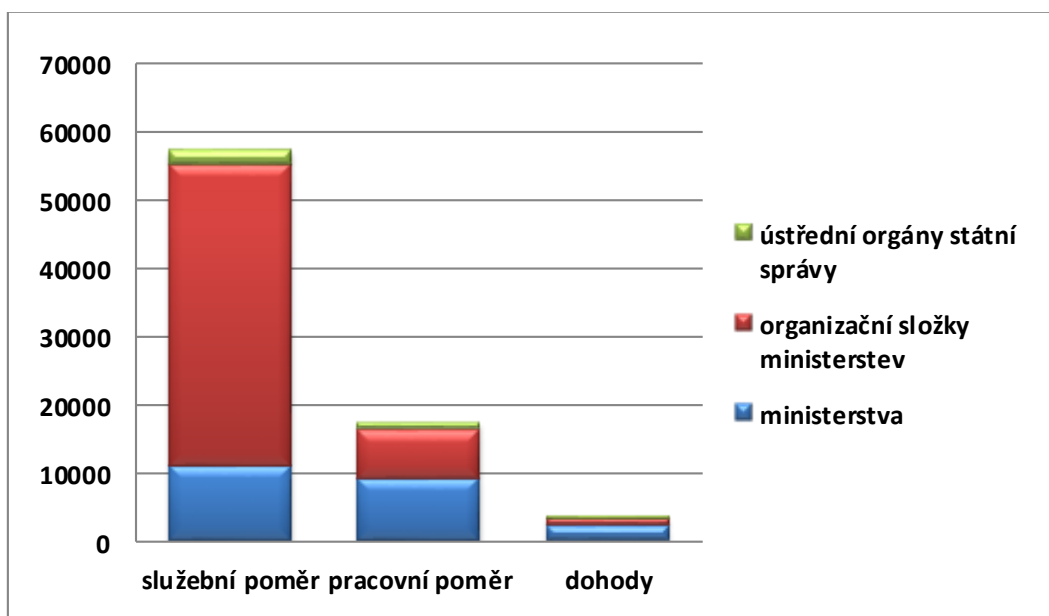
4.1.3 Zaměstnávání v ústředních orgánech státní správy

- V ústředních orgánech státní správy bylo ve služebním i pracovním poměru a na základě dohod zaměstnáno celkem 3 458 osob (1 916 žen a 1 718 mužů).
- Ve služebním poměru bylo 2 092 osob (1 127 žen a 965 mužů), z toho 5,2 %, 109 osob, mělo kratší služební dobu (71 žen a 38 mužů).
- V pracovním poměru bylo 893 zaměstnanců (501 žen a 392 mužů), z toho jich práci na zkrácený úvazek vykonávalo 7,5 %, 67 osob (44 žen a 23 mužů).
- Na základě dohod práci vykonávalo 473 osob (173 žen a 300 mužů).

Graf 10 Počet zaměstnanců – ústřední orgány státní správy

Graf 11 Počet zaměstnanců dle úřadu a druhu zaměstnaneckého poměru

4.1.4 Shrnutí

Dle zjištění činil počet **zaměstnanců v úřadech 78 318 osob**, z nichž 71,7 % tvoří ženy. Bez zaměstnanců vykonávající práci na základě dohod tento počet činil 74 599 osob.

73,1 % zaměstnanců bylo ve služebním poměru, podíl žen byl 76,6 %. 5 % žen a 1,9 % mužů využívalo kratší služební dobu.

V pracovním poměru bylo 22,2 % zaměstnanců, podíl žen byl 60,1 %. Kratší pracovní dobu využívalo 6,1 % žen a 3 % mužů.

Na základě dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr pracovalo 4,7 % zaměstnanců, z nichž podíl žen byl 50,4 %.

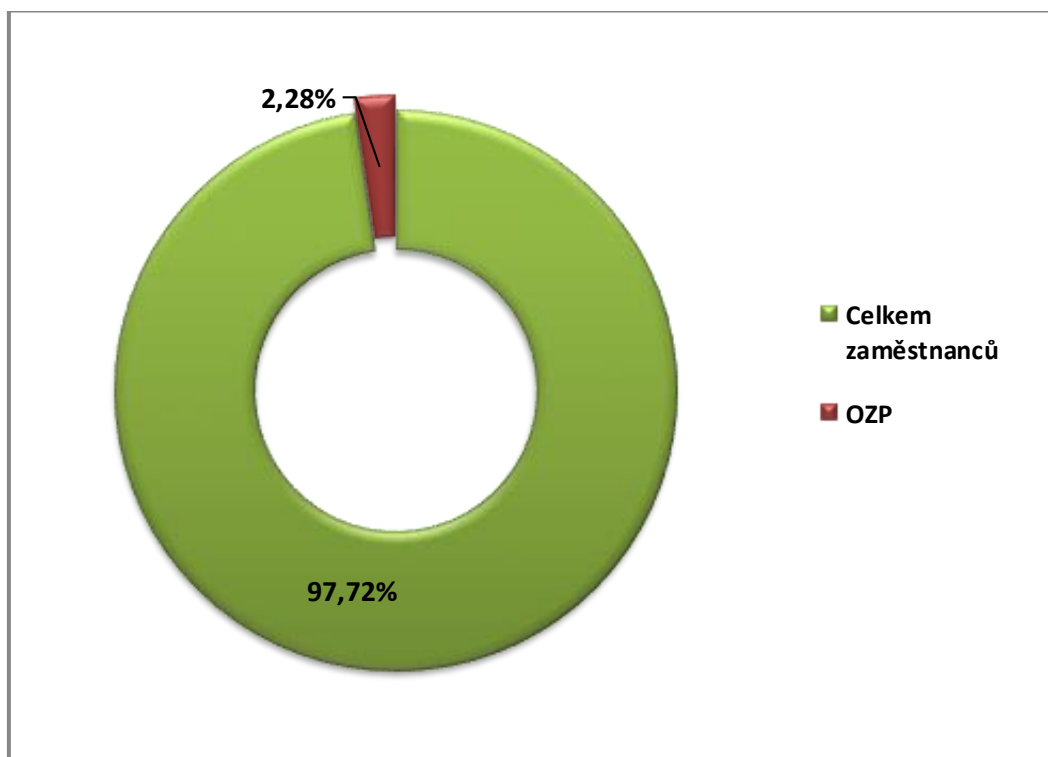
Téměř ¾ **zaměstnanců zahrnutých do průzkumu pracovalo v organizačních složkách ministerstev** (67 %), v jednotlivých ministerstvech pak byla zaměstnána téměř čtvrtina (24 %), zbylá 4 % pracovala v ústředních orgánech státní správy.

Na ministerstvech pracoval v porovnání s ostatními úřady největší podíl osob v pracovním poměru a na základě dohod (41,4 % a 9,7 %). Nejvyšší podíl osob ve služebním poměru byl zaměstnán ve vybraných organizačních složkách ministerstev, kde dosahoval 84,3 %, naopak je zde zaměstnáno nejnižší procento osob na základě dohod, a to 2 %.

4.2 Počet zaměstnanců se zdravotním postižením v úřadech

- Ve vybraných úřadech bylo celkem zaměstnáno a evidováno 1 741 OZP (1 299 žen a 442 mužů), a to ve služebním a pracovním poměru i na základě dohod, podíl žen činil 74,6 %.
- Ve služebním a pracovním poměru bylo zaměstnáno 1 704 OZP (1 281 žen a 423 mužů), jejich podíl z celkového počtu zaměstnanců tak činil 2,28 %, podíl žen činil 75,2 %.
- Ve služebním poměru bylo 1 269 OZP, z toho 197 (15,5 %) využívalo kratší služební dobu.
- V pracovním poměru bylo 435 OZP, z toho na zkrácený úvazek pracovalo 85 osob (19,5 %).
- Na základě dohod práci vykonávalo 37 OZP.

Graf 12 Podíl osob se zdravotním postižením ve státní správě ve služebním a pracovním poměru

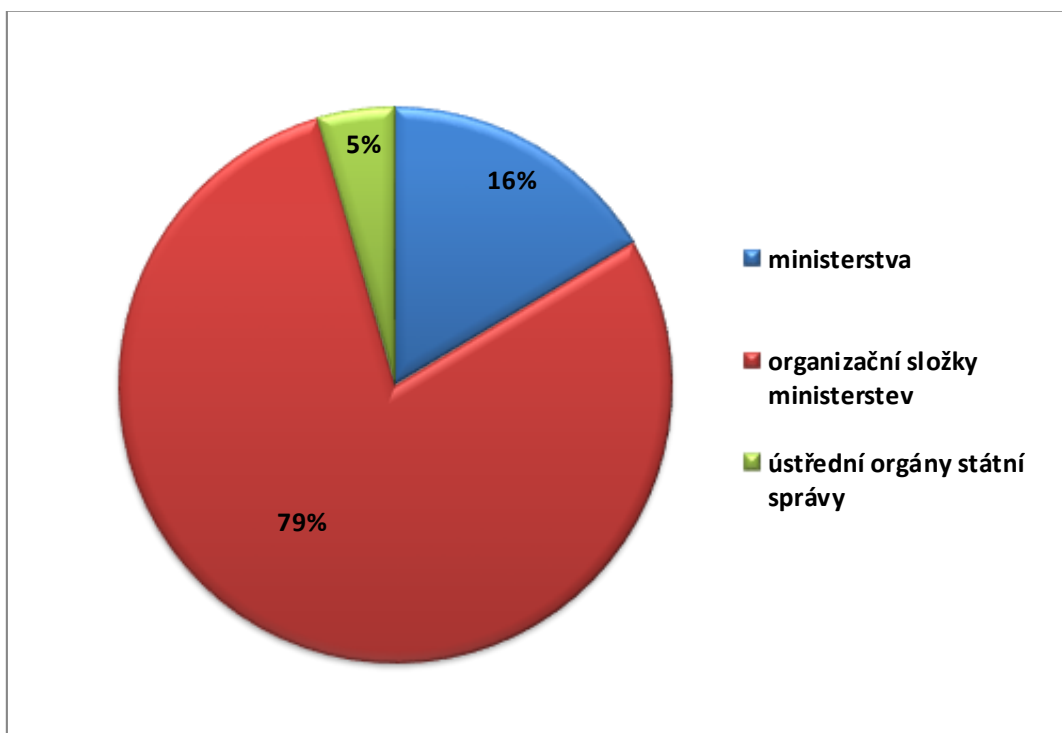
Tabulka 1 Rozdělení počtu zaměstnanců dle druhu zaměstnaneckého poměru

Druh zaměstnaneckého poměru		Celkový počet zaměstnanců	OZP	Podíl OZP
Služební poměr	plný úvazek	54 789	1072	1,96 %
	částečný úvazek	2 455	197	8,02 %
Pracovní poměr	plný úvazek	16 513	350	2,12 %
	částečný úvazek	842	85	10,10 %
DPP/DPČ		3 719	37	0,99 %
Celkem včetně dohod		78 318	1 741	2,22 %
Celkem bez dohod		74 599	1 704	2,28 %

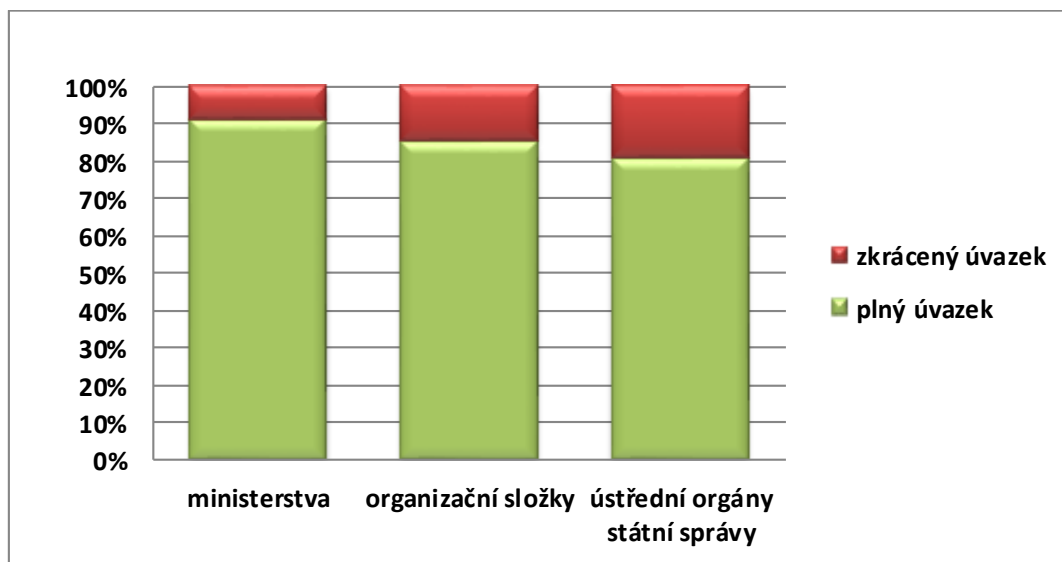
- V jednotlivých ministerstvech bylo zaměstnáno celkem 286 OZP (270 bez dohod), v jejich organizačních složkách 1 377 (1 361 bez dohod) a v ústředních orgánech státní správy 78 (73 bez dohod).

Graf 13 Počet OZP ve státní správě dle druhu úřadu

Graf 14 Podíl OZP dle druhu úřadu a délky úvazku

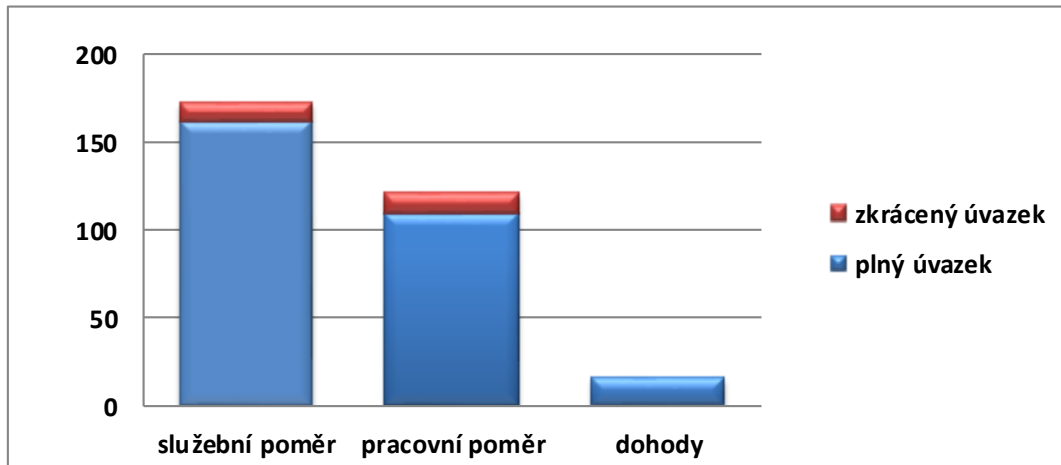

4.2.1 Zaměstnávání OZP na ministerstvech

- V jednotlivých ministerstvech bylo ve služebním a pracovním poměru zaměstnáno 270 OZP (1,33 % z celkového počtu zaměstnanců), 172 žen a 98 mužů.
- Ve služebním poměru bylo 161 OZP, z toho 6,8 %, 11 osob, mělo kratší služební dobu.

- V pracovním poměru bylo 109 OZP, z toho práci na zkrácený úvazek vykonávalo 11 %, 12 osob.
- Na základě dohod práci vykonávalo 16 osob.

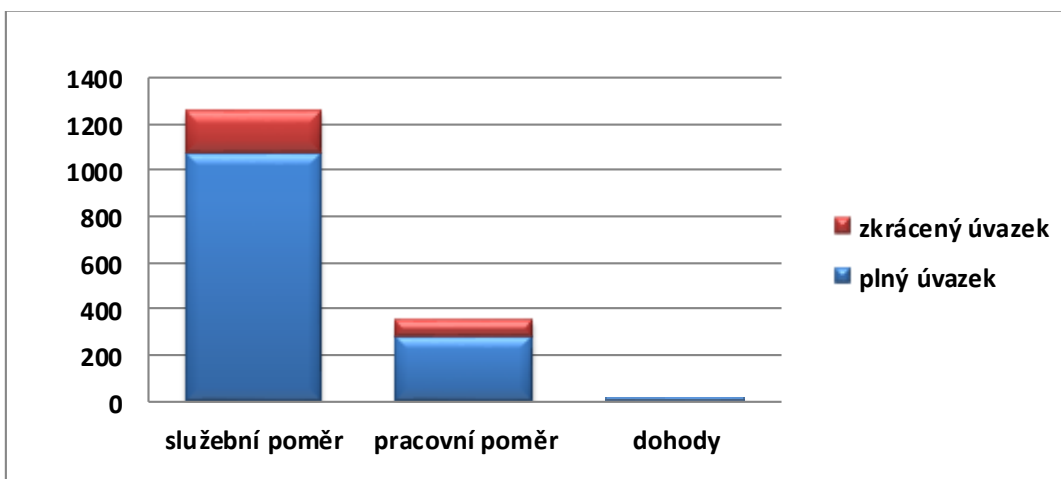
Graf 15 Počet OZP – ministerstva

4.2.2 Zaměstnávání OZP ve vybraných organizačních složkách ministerstev

- V organizačních složkách jednotlivých ministerstev bylo ve služebním a pracovním poměru 1 361 OZP (2,68 % z celkového počtu zaměstnanců), 1 076 žen a 285 mužů.
- Ve služebním poměru bylo 1 077 osob, z toho 16,7 %, 180 osob, mělo kratší služební dobu.
- V pracovním poměru bylo 284 OZP, z toho jich práci na zkrácený úvazek vykonávalo 23,9 %, 68 osob.
- Na základě dohod práci vykonávalo 16 osob.

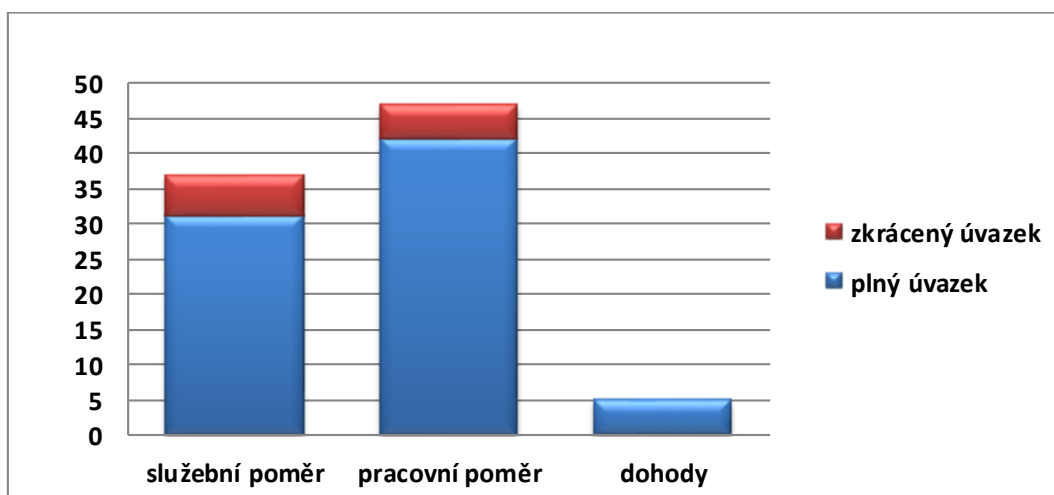
Graf 16 Počet OZP – organizační složky ministerstev

4.2.3 Zaměstnávání OZP v ústředních orgánech státní správy

- V ústředních orgánech státní správy bylo ve služebním a pracovním poměru zaměstnáno 73 OZP (2,08 % z celkového počtu zaměstnanců), 33 žen a 40 mužů.
- Ve služebním poměru bylo 31 OZP, z toho 19,4 %, 6 osob, mělo kratší služební dobu.
- V pracovním poměru bylo 42 OZP, z toho jich 5 práci vykonávalo s kratší pracovní dobou (11,9 %).
- Na základě dohod práci vykonávalo 5 osob.

Graf 17 Počet OZP – ústřední orgány státní správy

4.2.4 Shrnutí

Celkový počet zaměstnanců se zdravotním postižením v úřadech ve služebním a pracovním poměru byl 1 704 osob, tedy 2,28 %. V jednotlivých ministerstvech činil tento podíl 1,33 %, v jejich organizačních složkách 2,65 % a v ústředních orgánech státní správy 2,08 %.

Nejnižší podíl žen se zdravotním postižením pracuje v ústředních orgánech státní správy, a to 45 %. V ministerstvech tento podíl činil 63,7 % a v jejich organizačních složkách dokonce 79 %.

Ve služebním poměru bylo zaměstnáno celkem 73,8 % OZP (15,5 % využívalo kratší služební dobu) a 25 % bylo zaměstnáno v poměru pracovním (19,5 % pracovalo na zkrácený úvazek). 37 osob nadto vykonávalo práci na základě dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr.

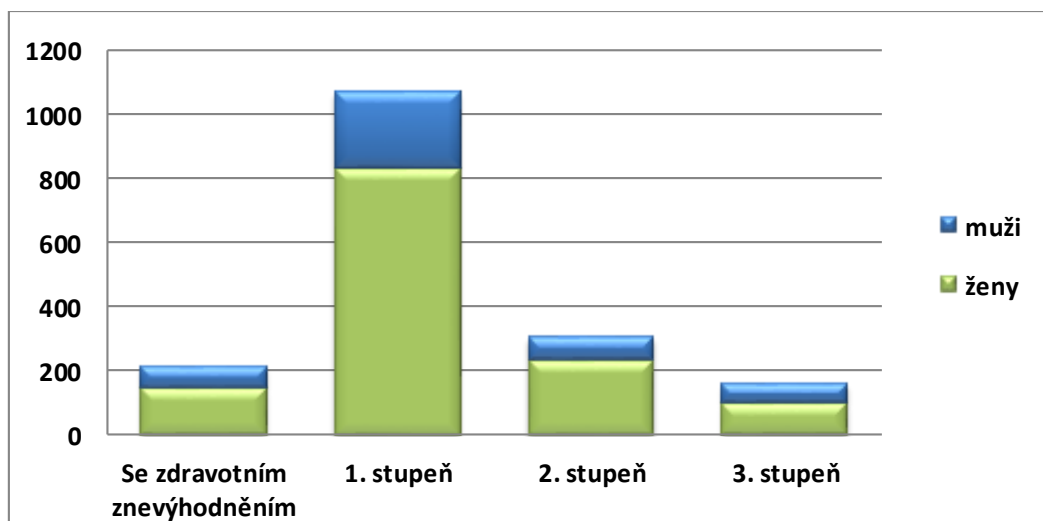
Ze zjištění dále vyplývá, že **OZP více využívaly kratší služební/pracovní dobu** (15,5 % ve služebním poměru a 19,5 % v pracovním poměru), ostatní zaměstnanci tuto možnost využívali v 6,9 % a 9,1 %. OZP tedy pracovali na zkrácený úvazek přibližně 2x častěji.

Z průzkumu také vyplynulo, že se v jednotlivých úřadech výrazně lišil podíl osob pracujících ve služebním a pracovním poměru. V ministerstvech byl tento počet víceméně vyrovnaný (ve služebním poměru bylo 59,6 % zaměstnanců se zdravotním postižením), v jejich organizačních složkách byla převážná většina OZP zaměstnána ve služebním poměru (79 %) a v ústředních správních orgánech byl naopak větší podíl osob zaměstnaných v poměru pracovním.

4.3 Počet zaměstnanců se zdravotním postižením dle uznaného stupně invalidity

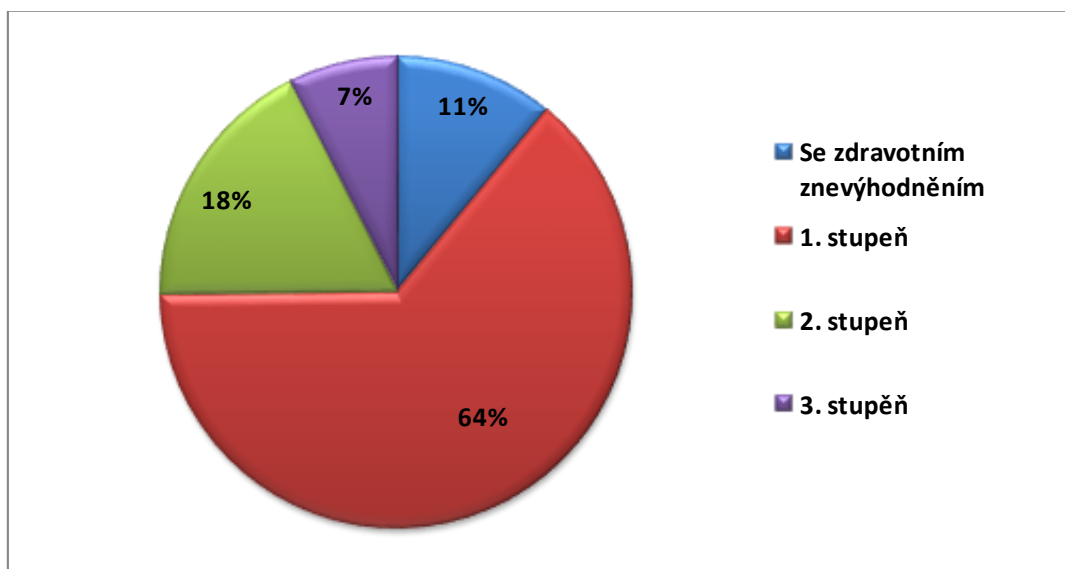
- V úřadech bylo dle zjištění zaměstnáno 212 osob se zdravotním znevýhodněním (143 žen, 69 mužů), 1 070 osob s uznaným prvním stupněm invalidity (829 žen a 241 mužů), 302 osob s uznaným druhým stupněm invalidity (231 žen a 71 mužů) a 157 osob s uznaným třetím stupněm invalidity (96 žen a 61 mužů).

Graf 18 Počet OZP dle uznaného stupně invalidity

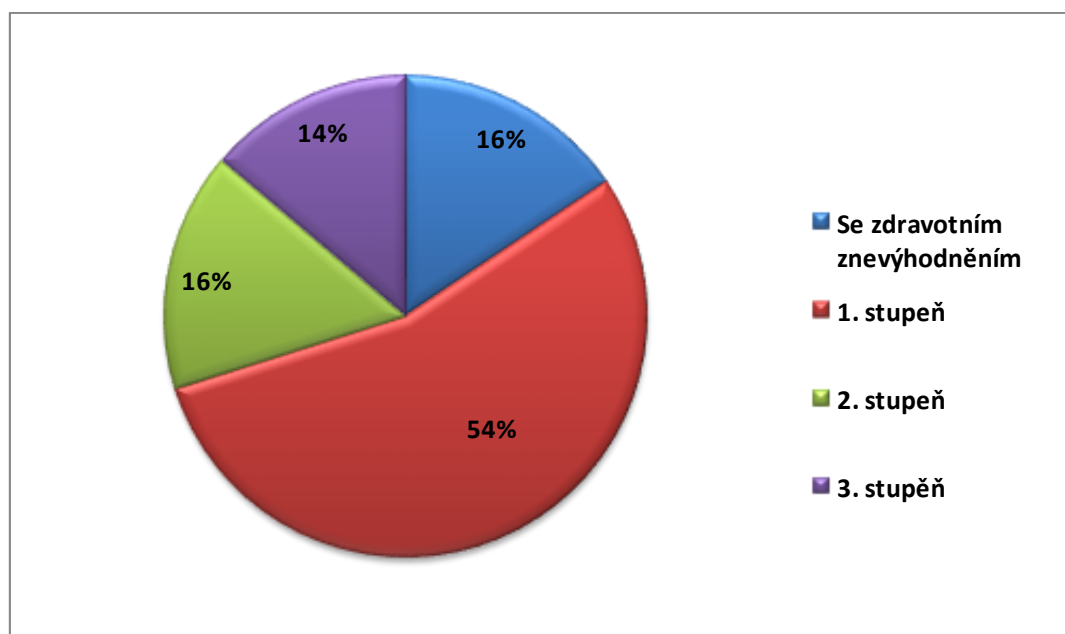
- Z celkového počtu 1 299 žen zaměstnaných v úřadech mělo 64 % uznaný první stupeň invalidity, 18 % druhý stupeň invalidity, 11 % má zdravotní znevýhodnění a nejméně, 7 % žen, mělo uznaný třetí stupeň invalidity.

Graf 19 Podíl žen dle uznaného stupně invalidity

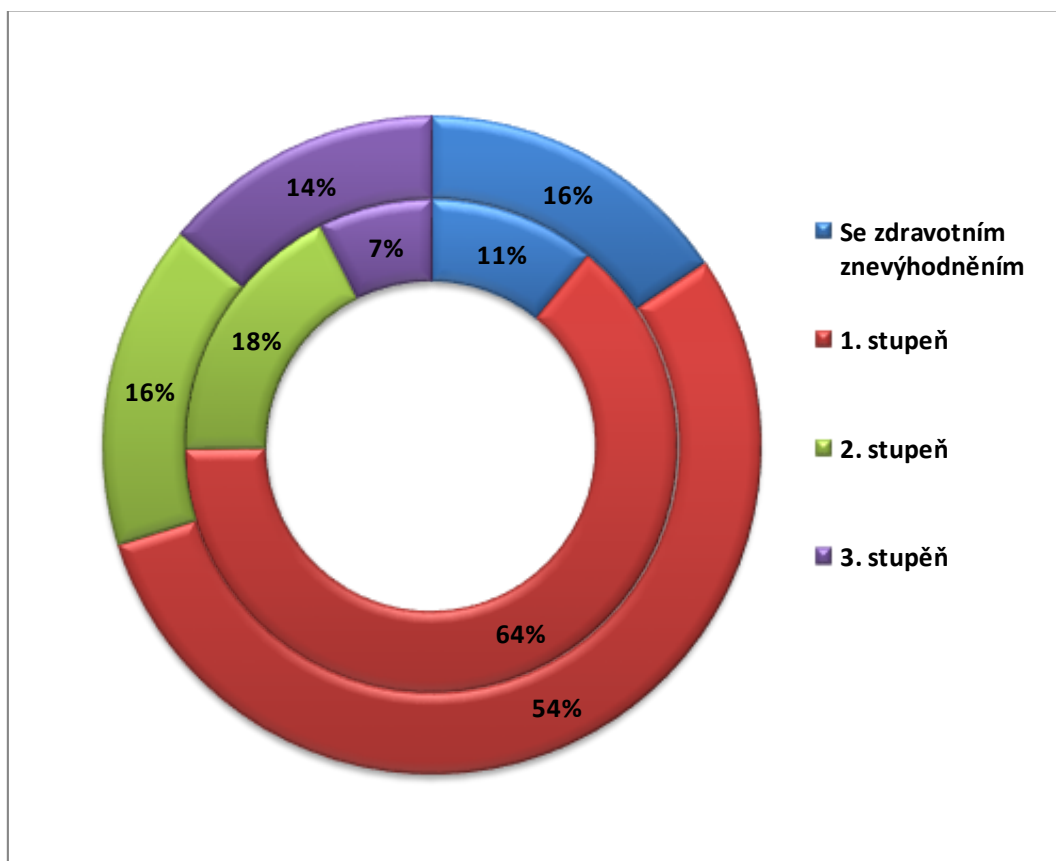

- Z celkového počtu 442 mužů zaměstnaných v úřadech mělo 54 % uznaný první stupeň invalidity, 16 % druhý stupeň invalidity, 16 % zdravotní znevýhodnění a 14 % mužů mělo uznaný třetí stupeň invalidity.

Graf 20 Podíl mužů dle uznaného stupně invalidity

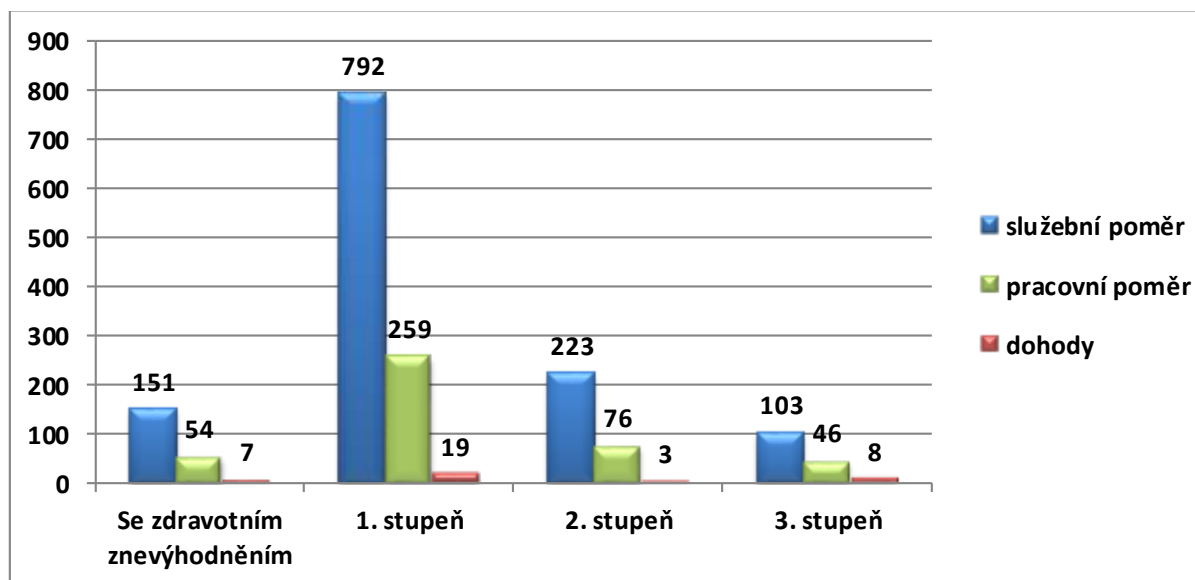
Graf 21 Porovnání podílu žen a mužů dle uznaného stupně invalidity; menší kruh znázorňuje ženy, větší kruh muže.

Zaměstnanci se zdravotním postižením dle uznaného stupně invalidity a druhu zaměstnaneckého poměru

- Ve služebním poměru bylo zaměstnáno celkem 151 osob se zdravotním znevýhodněním, 792 osob s uznaným prvním stupněm invalidity, 223 osob s uznaným druhým stupněm invalidity a 103 osob s uznaným třetím stupněm invalidity.
- V pracovním poměru bylo zaměstnáno celkem 54 osob se zdravotním znevýhodněním, 259 osob s uznaným prvním stupněm invalidity, 76 osob s uznaným druhým stupněm invalidity a 46 osob s uznaným třetím stupněm invalidity.
- Na základě dohod bylo zaměstnáno 7 osob se zdravotním znevýhodněním, 19 osob s uznaným prvním stupněm invalidity, 3 osob s uznaným druhým stupněm invalidity a 8 osob s uznaným třetím stupněm invalidity.

Graf 22 Počet OZP dle uznaného stupně invalidity v úřadech a druhu zaměstnaneckého poměru

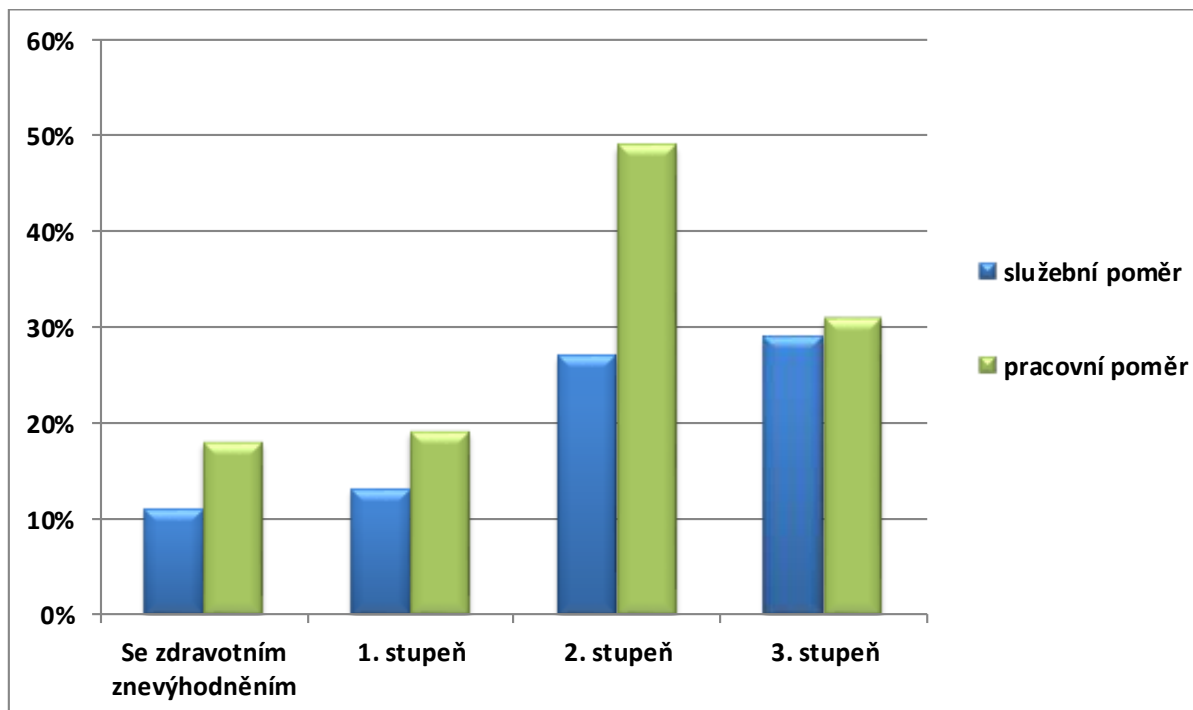

Zaměstnanci se zdravotním postižením s kratší služební/pracovní dobou dle uznaného stupně invalidity

- Kratší služební/pracovní dobu využívalo celkem 282 osob (16,5 % z celkového počtu zaměstnaných OZP), 21 osob se zdravotním znevýhodněním (10,2 % z celkového počtu zaměstnanců se zdravotním znevýhodněním), 144 osob s uznaným prvním stupněm invalidity (13,7 % z celkového počtu zaměstnanců s uznaným prvním stupněm invalidity), 79 osob s uznaným druhým stupněm invalidity (26,4 % z celkového počtu zaměstnanců s uznaným druhým stupněm invalidity) a 38 osob s uznaným třetím stupněm invalidity (25,5 % z celkového počtu zaměstnanců s uznaným třetím stupněm invalidity).
- Kratší služební dobu využívalo celkem 197 osob (18,4 % z celkového počtu OZP ve služebním poměru), 12 osob se zdravotním znevýhodněním (7,9 % z celkového počtu zaměstnanců se zdravotním znevýhodněním ve služebním poměru), 105 osob s uznaným prvním stupněm invalidity (13,3 % z celkového počtu zaměstnanců s uznaným prvním stupněm invalidity ve služebním poměru), 54 osob s uznaným druhým stupněm invalidity (24,2 % z celkového počtu zaměstnanců s uznaným druhým stupněm invalidity ve služebním poměru) a 26 osob s uznaným třetím stupněm invalidity (25,2 % z celkového počtu zaměstnanců s uznaným třetím stupněm invalidity ve služebním poměru).
- Kratší pracovní dobu využívalo celkem 85 osob (24,3 % z celkového počtu OZP v pracovním poměru), 9 osob se zdravotním znevýhodněním (16,7 % z celkového počtu zaměstnanců se zdravotním znevýhodněním v pracovním poměru), 39 osob

s uznaným prvním stupněm invalidity (15,1 % z celkového počtu zaměstnanců s uznaným prvním stupněm invalidity v pracovním poměru), 25 osob s uznaným druhým stupněm invalidity (32,9 % z celkového počtu zaměstnanců s uznaným druhým stupněm invalidity v pracovním poměru) a 12 osob s uznaným třetím stupněm invalidity (26,1 % z celkového počtu zaměstnanců s uznaným třetím stupněm invalidity ve služebním poměru).

Graf 23 Podíl OZP s kratší služební/pracovní dobou

Tabulka 2 Rozdělení počtu zaměstnanců dle uznaného stupně invalidity a druhu zaměstnaneckého poměru

Druh zaměstnaneckého poměru		Osoby se zdravotním znevýhodněním	1. stupeň	2. stupeň	3. stupeň	Celkem
Služební poměr	plný úvazek	139	687	169	77	1 072
	zkrácený úvazek	12	105	54	26	197
Pracovní poměr	plný úvazek	45	220	51	34	350
	zkrácený úvazek	9	39	25	12	85
DPP/DPČ		7	19	3	8	37

4.3.1 Zaměstnávání OZP na ministerstvech dle uznaného stupně invalidity

Zaměstnanci se zdravotním znevýhodněním

- V jednotlivých ministerstvech bylo ve služebním a pracovním poměru zaměstnáno celkem 65 osob se zdravotním znevýhodněním.
- Ve služebním poměru bylo 57 osob, z toho 3,5 %, 2 osoby, mělo kratší služební dobu.
- V pracovním poměru bylo 8 osob, z toho práci na zkrácený úvazek vykonávala jedna osoba, což činí 12,5 %.
- Na základě dohod práci dle šetření nevykonávala žádná osoba se zdravotním znevýhodněním.

Zaměstnanci s uznaným prvním stupněm invalidity

- V jednotlivých ministerstvech bylo ve služebním a pracovním poměru zaměstnáno celkem 110 osob s uznaným prvním stupněm invalidity.
- Ve služebním poměru bylo 51 osob, z toho 11,8 %, 6 osob, mělo kratší služební dobu.
- V pracovním poměru bylo 59 osob, z toho práci na zkrácený úvazek vykonávalo pět osob, 8,5 %.
- Na základě dohod práci dle šetření vykonávalo 9 osob s uznaným prvním stupněm invalidity.

Zaměstnanci s uznaným druhým stupněm invalidity

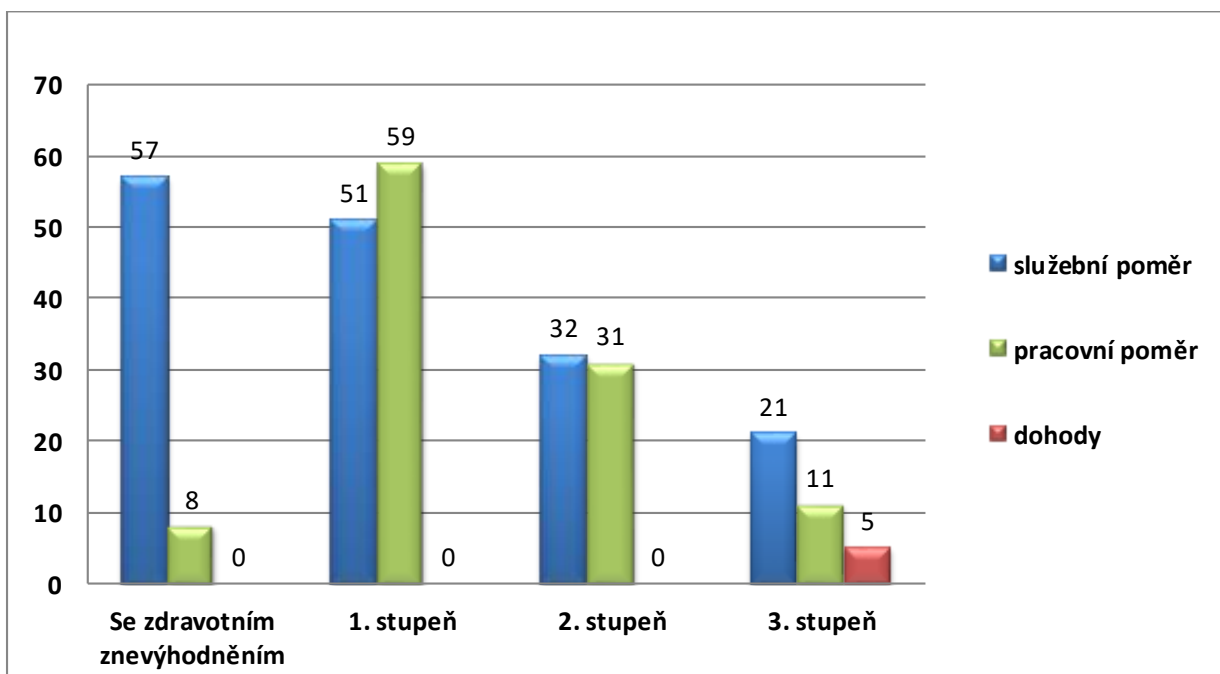
- V jednotlivých ministerstvech bylo ve služebním a pracovním poměru zaměstnáno celkem 63 osob s uznaným druhým stupněm invalidity.
- Ve služebním poměru bylo 32 osob, 1 osoba měla kratší služební dobu (3,1 %).
- V pracovním poměru bylo 31 osob, z toho práci na zkrácený úvazek vykonávaly čtyři osoby, což činí 6,6 %.
- Na základě dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr práci dle šetření vykonávaly dvě osoby s uznaným druhým stupněm invalidity.

Zaměstnanci s uznaným třetím stupněm invalidity

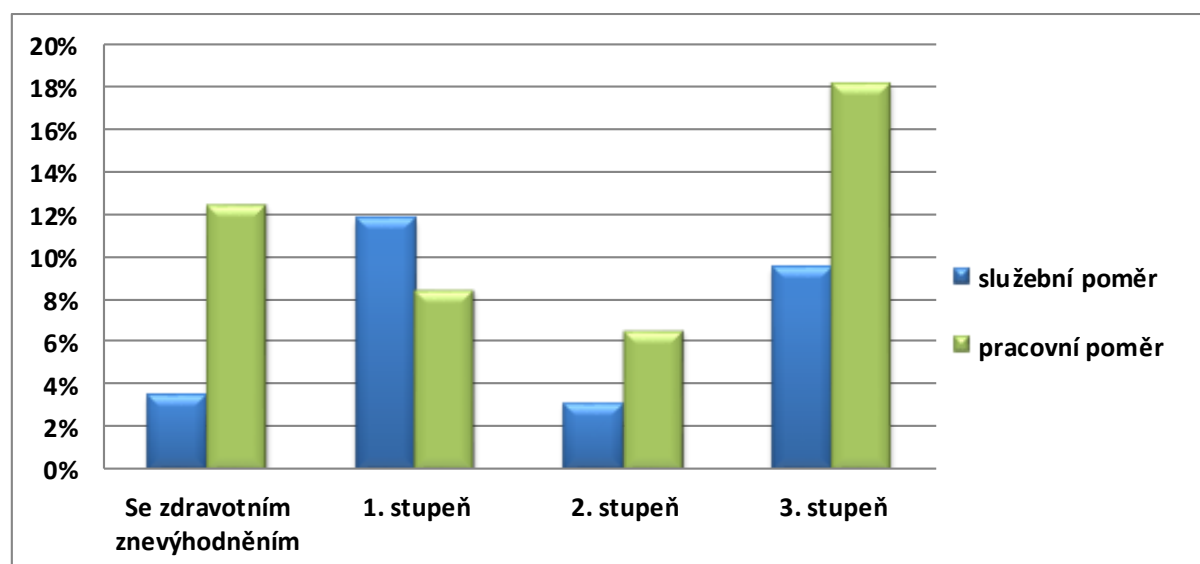
- V jednotlivých ministerstvech bylo ve služebním a pracovním poměru zaměstnáno celkem 32 osob s uznaným třetím stupněm invalidity.

- Ve služebním poměru bylo 21 osob, z toho 9,5 %, 2 osoby, měly kratší služební dobu.
- V pracovním poměru bylo 11 osob, z toho práci na zkrácený úvazek vykonávaly také 2 osoby, tedy 18,2 %.
- Na základě dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr práci dle šetření vykonávalo 5 osob s uznaným třetím stupněm invalidity.

Graf 24 Počet OZP dle uznaného stupně invalidity na ministerstvech

Graf 25 Podíl OZP se zkráceným úvazkem dle uznaného stupně invalidity na ministerstvech

4.3.2 Zaměstnávání OZP ve vybraných organizačních složkách ministerstev dle uznaného stupně invalidity

Zaměstnanci se zdravotním znevýhodněním

- Ve vybraných organizačních složkách ministerstev bylo ve služebním a pracovním poměru zaměstnáno celkem 126 osob se zdravotním znevýhodněním.
- Ve služebním poměru bylo 88 osob, z toho 11,4 %, 10 osob, mělo kratší služební dobu.
- V pracovním poměru bylo 38 osob, z toho práci na zkrácený úvazek vykonávalo 7 osob, což činí 18,4 %.
- Na základě dohod práci dle šetření vykonávalo pět osob se zdravotním znevýhodněním.

Zaměstnanci s uznaným prvním stupněm invalidity

- Ve vybraných organizačních složkách ministerstev bylo ve služebním a pracovním poměru zaměstnáno celkem 906 osob s uznaným prvním stupněm invalidity.
- Ve služebním poměru bylo 725 osob, z toho 13,4 %, 97 osob, mělo kratší služební dobu.
- V pracovním poměru bylo 181 osob, z toho práci na zkrácený úvazek vykonávalo 34 osob, 18,8 %.
- Na základě dohod práci dle šetření vykonávalo 8 osob s uznaným prvním stupněm invalidity.

Zaměstnanci s uznaným druhým stupněm invalidity

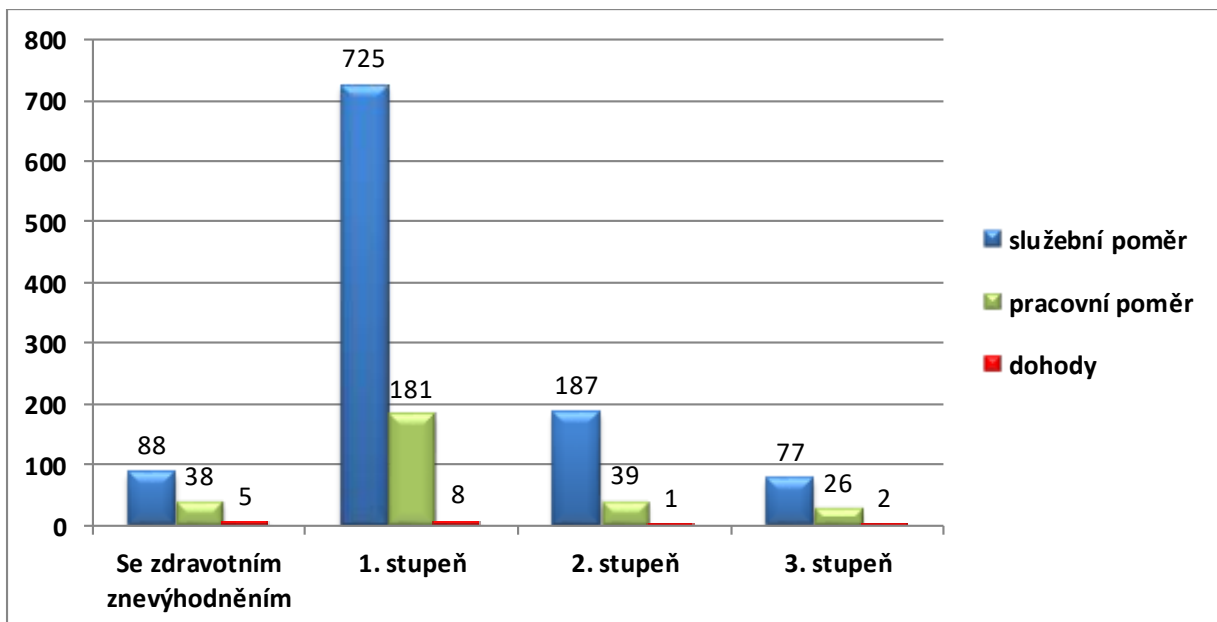
- Ve vybraných organizačních složkách ministerstev bylo ve služebním a pracovním poměru zaměstnáno celkem 226 osob s uznaným druhým stupněm invalidity.
- Ve služebním poměru bylo 187 osob, 51 osob mělo kratší služební dobu (27,3 %).
- V pracovním poměru bylo 39 osob, z toho práci na zkrácený úvazek vykonávalo 19 osob, což činí 48,7 %.
- Na základě dohod práci dle šetření vykonávala jedna osoba s uznaným druhým stupněm invalidity.

Zaměstnanci s uznaným třetím stupněm invalidity

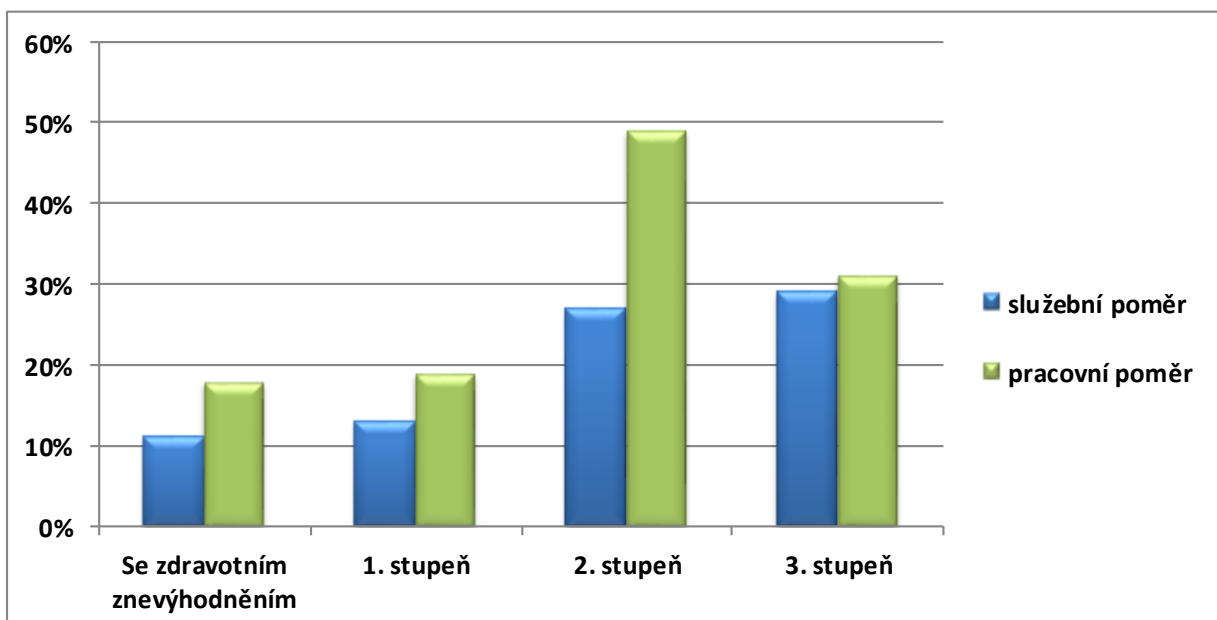
- Ve vybraných organizačních složkách ministerstev bylo ve služebním a pracovním poměru zaměstnáno celkem 103 osob s uznaným třetím stupněm invalidity.

- Ve služebním poměru bylo 77 osob, z toho 28,6 %, 22 osob, mělo kratší služební dobu.
- V pracovním poměru bylo 26 osob, z toho práci na zkrácený úvazek vykonávalo 8 osob, tedy 30,8 %.
- Na základě dohod práci dle šetření vykonávaly 2 osoby s uznaným třetím stupněm invalidity.

Graf 26 Počet OZP dle uznaného stupně invalidity v organizačních složkách ministerstev

Graf 27 Podíl OZP se zkráceným úvazkem dle uznaného stupně invalidity v organizačních složkách ministerstev

4.3.3 Zaměstnávání OZP v ústředních orgánech státní správy dle uznaného stupně invalidity

Zaměstnanci se zdravotním znevýhodněním

- V ústředních orgánech státní správy bylo ve služebním a pracovním poměru zaměstnáno celkem 14 osob se zdravotním znevýhodněním.
- Ve služebním poměru bylo 6 osob, z toho nikdo neměl kratší služební dobu.
- V pracovním poměru bylo 8 osob, z toho práci na zkrácený úvazek vykonávala jedna, což činí 12,5 %.
- Na základě dohod práci dle šetření vykonávaly dvě osoby se zdravotním znevýhodněním.

Zaměstnanci s uznaným prvním stupněm invalidity

- V ústředních orgánech státní správy bylo ve služebním a pracovním poměru zaměstnáno celkem 35 osob s uznaným prvním stupněm invalidity.
- Ve služebním poměru bylo 16 osob, z toho 2 (12,5 %) měly kratší služební dobu.
- V pracovním poměru bylo 19 osob, z toho práci na zkrácený úvazek nevykonával nikdo.
- Na základě dohod práci dle šetření vykonávaly dvě osoby s uznaným prvním stupněm invalidity.

Zaměstnanci s uznaným druhým stupněm invalidity

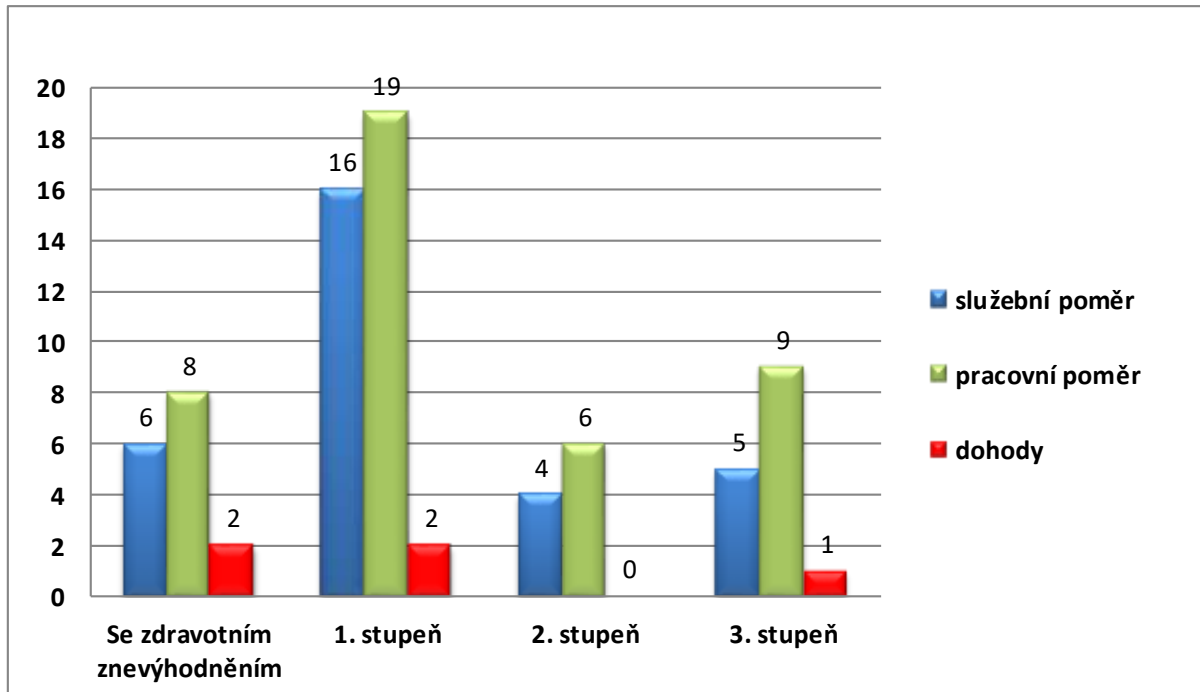
- Ve vybraných organizačních složkách ministerstev bylo ve služebním a pracovním poměru zaměstnáno celkem 10 osob s uznaným druhým stupněm invalidity.
- Ve služebním poměru byly 4 osoby, 2 z nich měly kratší služební dobu (50 %).
- V pracovním poměru bylo 6 osob, z toho práci na zkrácený úvazek vykonávaly také dvě osoby, což činí 33,3 %.
- Na základě dohod práci dle šetření nevykonával nikdo s uznaným druhým stupněm invalidity.

Zaměstnanci s uznaným třetím stupněm invalidity

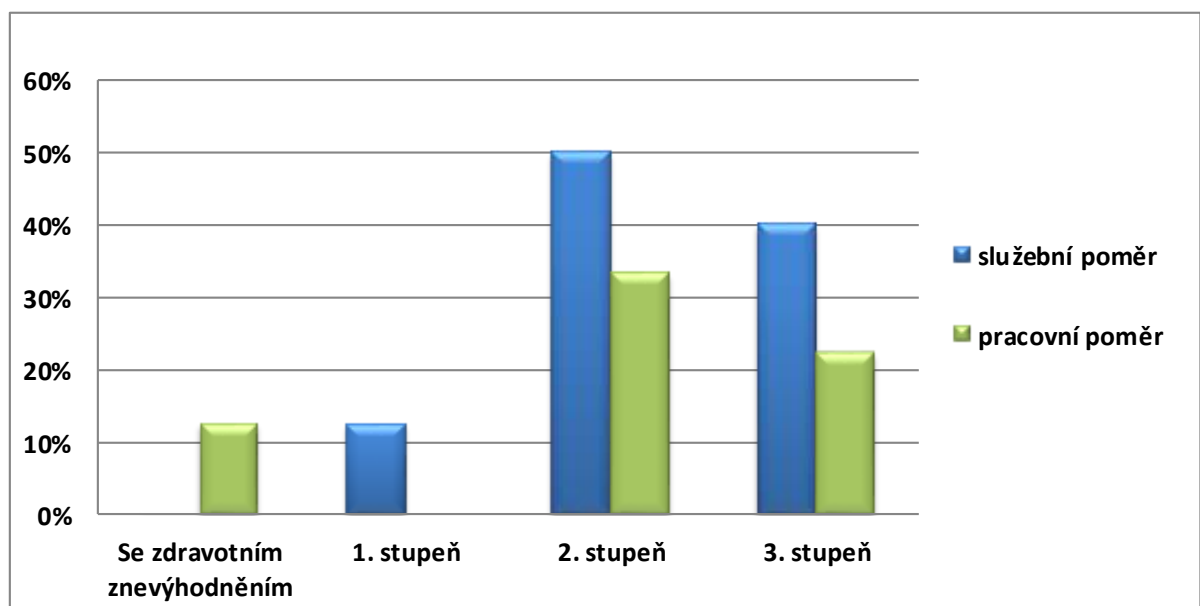
- Ve vybraných organizačních složkách ministerstev bylo ve služebním a pracovním poměru zaměstnáno celkem 14 osob s uznaným třetím stupněm invalidity.
- Ve služebním poměru bylo 5 osob, z toho 40 %, 2 osoby, měly kratší služební dobu.

- V pracovním poměru bylo 9 osob, z toho práci na zkrácený úvazek vykonávaly také 2 osoby, tedy 22,2 %.
- Na základě dohod práci dle šetření vykonávala jedna osoba s uznaným třetím stupněm invalidity.

Graf 28 Počet OZP dle uznaného stupně invalidity v ústředních orgánech státní správy

Graf 29 Podíl OZP se zkráceným úvazkem dle uznaného stupně invalidity v organizačních složkách ministerstev

4.3.4 Shrnutí

Z celkového počtu zaměstnaných OZP byly nejvíce zastoupeny osoby s uznaným prvním stupněm invalidity (61,5 %), z nichž většinu tvořily ženy (77,5 %). **Nejpočetnější skupinou byly osoby s uznaným prvním stupněm invalidity ve služebním poměru**, jejichž podíl tvořil téměř 47 % všech zaměstnanců se zdravotním postižením ve státní správě. S výrazným odstupem následovaly osoby s uznaným druhým stupněm invalidity, kterých bylo 17,3 % (podíl žen činil 76,5 %), a osoby se zdravotním znevýhodněním s 12,2 % (podíl žen činil 67,5 %). **Nejméně početnou skupinu tvořily osoby se třetím stupněm invalidity** s 9 %, ve které byl zároveň ze všech skupin nejnižší rozdíl mezi počtem mužů a žen, podíl žen zde dosahoval 61,2 %. Zaměstnanci se třetím stupněm invalidity v pracovním poměru pak byly s 2,7 % vůbec nejmenší skupinou osob se zdravotním postižením ve vybraných úřadech státní správy.

Největší rozdíl v podílu zaměstnávání žen a mužů dle uznaného stupně invalidity je patrný u osob s uznaným třetím stupněm invalidity, kdy zaměstnaných mužů s tímto stupněm bylo dvakrát více než žen (14 % vs. 7 %), taktéž byl větší podíl zaměstnaných mužů se zdravotním znevýhodněním (16 % vs. 11 %). Naopak zaměstnaných žen s uznaným prvním stupněm invalidity bylo o 10 % více než mužů (64 % vs. 54 %), ve druhém stupni pak rozdíl činil 2 % (18 % vs. 16 %). Liší se také míra využívání zkrácených úvazků. **Největší podíl zaměstnanců se zdravotním postižením s kratší služební či pracovní dobou byl ve skupině osob s uznaným druhým stupněm invalidity**, a to 26,4 % (v pracovním poměru podíl v rámci této skupiny dosahoval dokonce 32,9 %), následují osoby s třetím stupněm invalidity s 25,5 % (v této skupině zaměstnanců byl poměr využívání zkrácených úvazků v pracovním a služebním poměru nejvyrovnanější, u obou poměrů tvořili zaměstnanci se zkráceným úvazkem ¼ zaměstnanců) a osoby s uznaným prvním stupněm invalidity s 13,7 %. Zkrácený úvazek využívalo pouhých 10,2 % osob se zdravotním znevýhodněním (16,7 % v pracovním poměru).

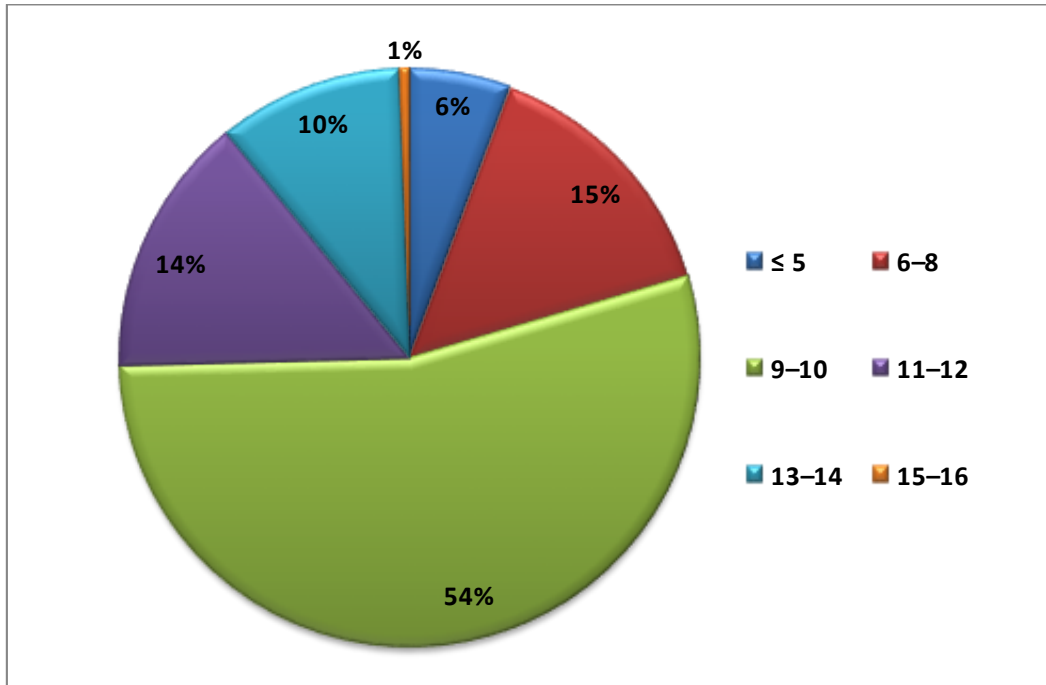
4.4 Počet zaměstnanců se zdravotním postižením dle platových tříd

Pro účely průzkumu byly platové třídy rozděleny do šesti skupin, a to:

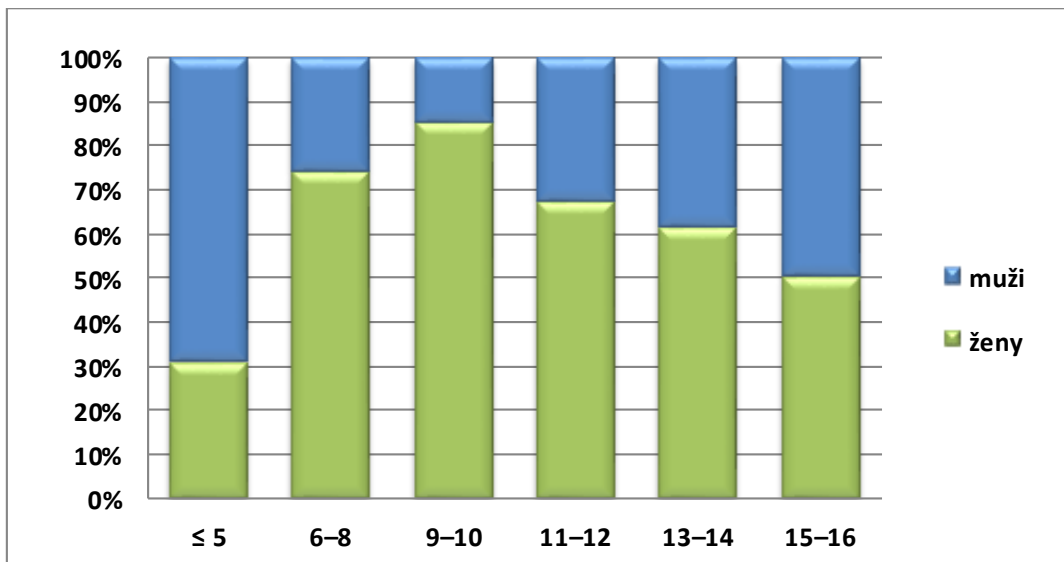
1. 5 a nižší platová třída – základní vzdělání až střední vzdělání s výučním listem
2. 6–8 platová třída – střední vzdělání s maturitou
3. 9–10 platová třída – vyšší odborné vzdělání, vysokoškolské bakalářské vzdělání
4. 11–12 platová třída – vysokoškolské magisterské či bakalářské vzdělání
5. 13–14 platová třída – vysokoškolské magisterské vzdělání
6. 15–16 platová třída – vysokoškolské magisterské vzdělání

- Z průzkumu vyplývá, že z celkového počtu 1 704 OZP zaměstnaných v úřadech bylo 97 osob zařazeno do páté a nižší platové třídy (30 žen a 67 mužů), 251 osob do 6–8 platové třídy (186 žen a 65 mužů), 923 osob do 9–10 platové třídy (786 žen a 137 mužů), 248 osob do 11–12 platové třídy (167 žen a 81 mužů), 175 osob do 13–14 platové třídy (107 žen a 68 mužů) a 10 osob do 15–16 platové třídy (5 žen a 5 mužů).

Graf 30 Podíl OZP dle platových tříd

Graf 31 Podíl žen a mužů se zdravotním postižením dle zařazení do platových tříd

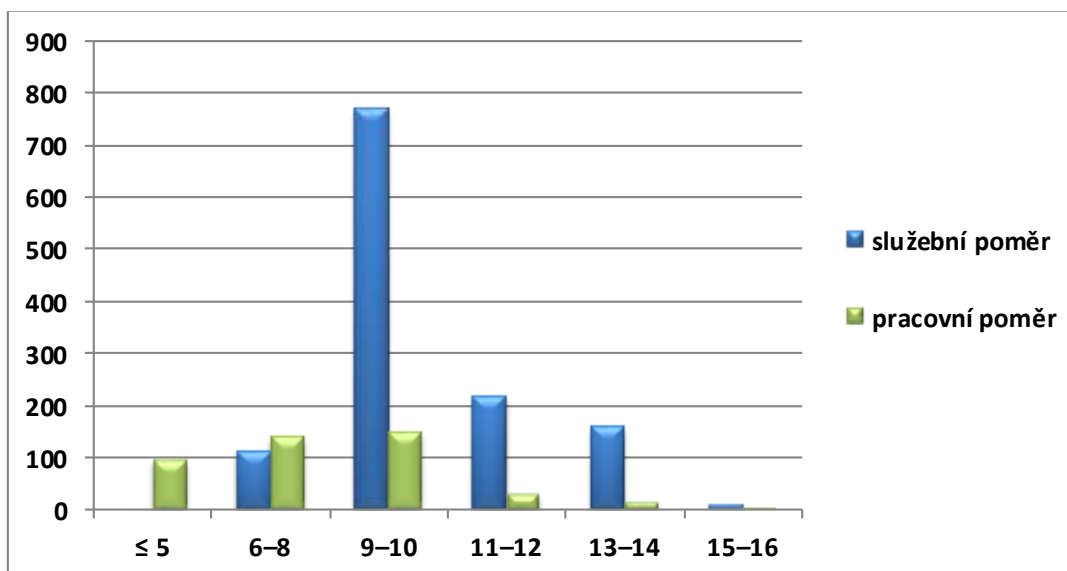

Zaměstnanci se zdravotním postižením dle zařazení do platové třídy a druhu zaměstnaneckého poměru

- Ve služebním poměru z celkového počtu 1 269 OZP nebyl do páté a nižší třídy zařazen nikdo, do 6–8 platové třídy bylo zařazeno 112 OZP (8,8 %), do 9–10 platové třídy 772 OZP (60,8 %), do 11–12 platové třídy 216 OZP (17 %), do 13–14 platové třídy 160 OZP (12,6 %) a 9 osob bylo zařazeno do 15–16 platové třídy (0,7 %).
- V pracovním poměru bylo z celkového počtu 435 OZP do páté a nižší třídy zařazeno 97 OZP (22,3 %), do 6–8 platové třídy jich bylo zařazeno 139 (32 %), do 9–10 platové třídy 151 (34,7 %), do 11–12 platové třídy 32 (7,4 %), do 13–14 platové třídy 15 (3,44 %) a jedna OZP byla zařazena do 15–16 platové třídy (0,2 %).

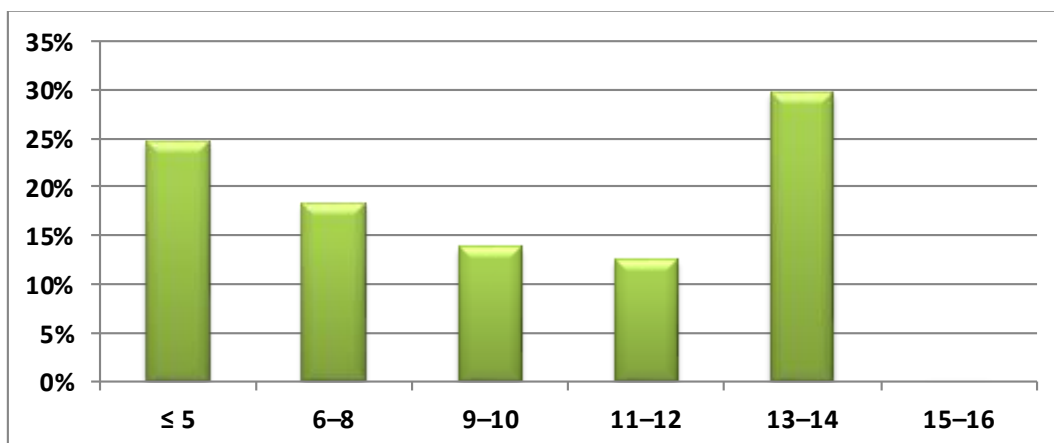
Graf 32 Počet OZP dle druhu zaměstnaneckého poměru a zařazení do platové třídy

Zaměstnanci se zdravotním postižením s kratší služební/pracovní dobou dle zařazení do platových tříd

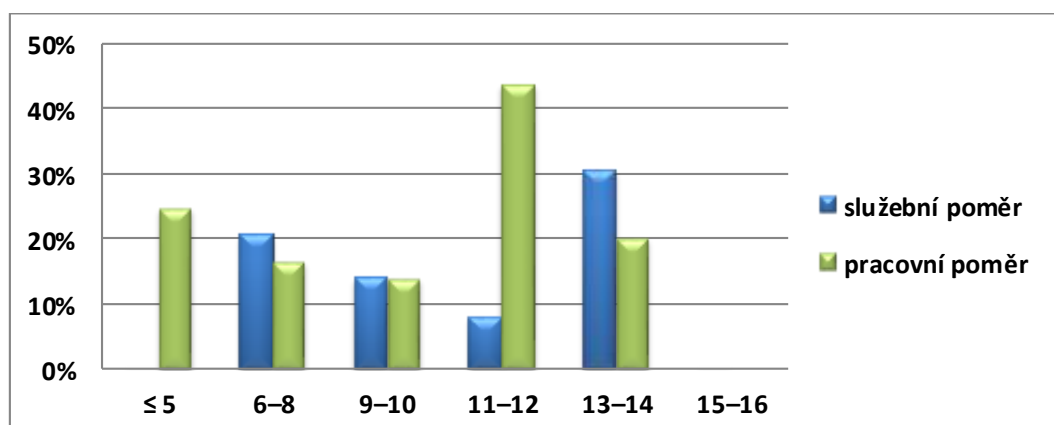
- Z celkového počtu OZP v jednotlivých skupinách platových tříd (182) bylo s kratší služební/pracovní dobou 24 osob zařazeno páté a nižší platové třídy (24,7 % OZP zařazených do páté a nižší platové třídy), 46 osob do 6–8 platové třídy (18,3 % OZP zařazených do 6–8 platové třídy), 129 osob do 9–10 platové třídy (13,8 % OZP zařazených do 9–10 platové třídy), 31 osob do 11–12 platové třídy (12,5 % OZP zařazených do 11–12 platové třídy), 52 osob do 13–14 platové třídy (29,7 % OZP zařazených do 13–14 platové třídy) a do 15–16 platové třídy nebyl zařazen se zkráceným úvazkem nikdo.

Graf 33 Podíl OZP se zkráceným úvazkem v platových třídách

- Ve služebním poměru bylo z celkového počtu 197 zaměstnanců se zdravotním postižením majících kratší služební dobu 23 osob zařazeno do 6–8 platové třídy (20,5 % OZP zařazených do 6–8 platové třídy), 108 osob do 9–10 platové třídy (14 % OZP zařazených do 9–10 platové třídy), 17 osob do 11–12 platové třídy (7,9 % OZP zařazených do 11–12 platové třídy), a 49 osob do 13–14 platové třídy (30,6 % OZP zařazených do 13–14 platové třídy), žádná OZP zařazená do 15–16 třídy kratší služební dobu nevyužívala.
- V pracovním poměru bylo z celkového počtu 85 zaměstnanců se zdravotním postižením majících kratší pracovní dobu zařazeno do páté a nižší platové třídy 24 osob (24,7 % OZP zařazených do 5 a nižší platové třídy), 23 osob zařazeno do 6–8 platové třídy (16,5 % OZP zařazených do 6–8 platové třídy), 21 osob do 9–10 platové třídy (13,9 % OZP zařazených do 9–10 platové třídy), 14 osob do 11–12 platové třídy (43,8 % OZP zařazených do 11–12 platové třídy) a 3 osoby do 13–14 platové třídy (20 % OZP zařazených do 13–14 platové třídy), jedna OZP zařazena do 15-16 třídy zkrácenou pracovní dobu nevyužívala.

Graf 34 Podíl OZP se zkráceným úvazkem v jednotlivých platových třídách dle druhu zaměstnaneckého poměru

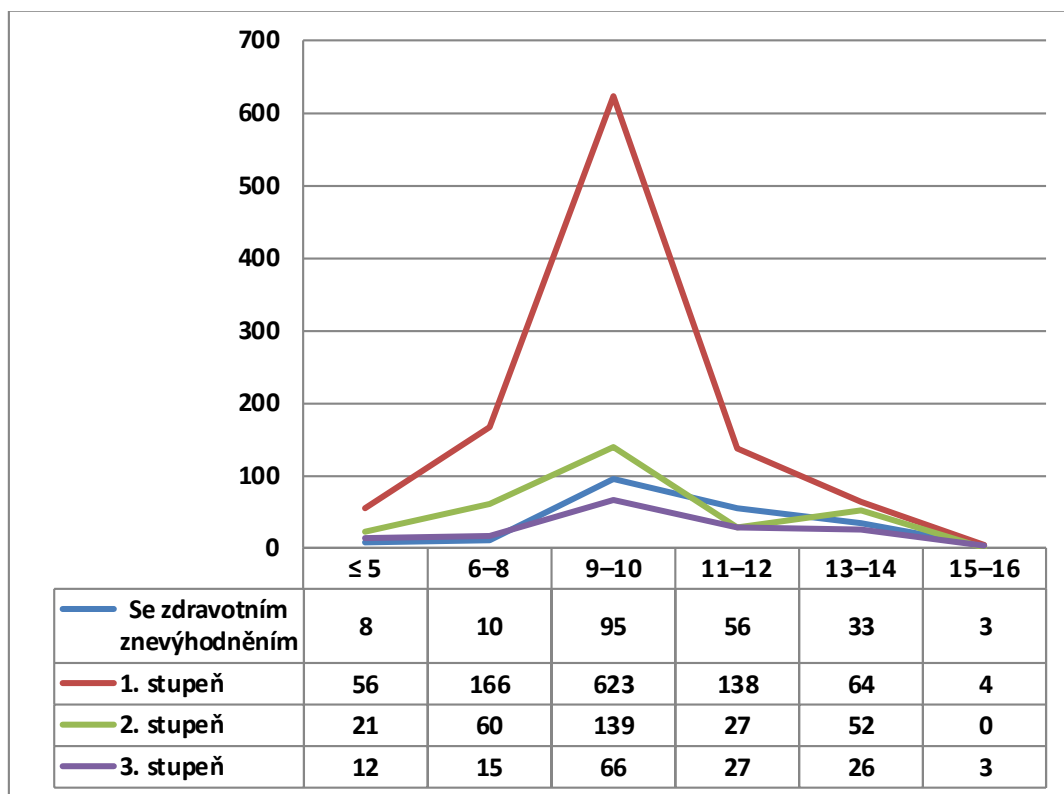
Tabulka 3 Rozdělení počtu zaměstnanců – OZP dle druhu zaměstnaneckého poměru a platových tříd

	≤ 5	6–8	9–10	11–12	13–14	15–16	celkem
Služební poměr	0	112	772	216	160	9	1269
Z toho zkrácený úvazek	0	23	108	17	49	0	197
Pracovní poměr	97	139	151	32	15	1	435
Z toho zkrácený úvazek	24	23	21	14	3	0	85
celkem	97	251	923	248	175	10	1 704

Zaměstnanci se zdravotním postižením dle uznaného stupně invalidity dle zařazení do platových tříd

- Z celkového počtu 205 zaměstnanců se zdravotním znevýhodněním jich bylo 8 zařazeno do páté a nižší platové třídy, 10 do 6–8 platové třídy, 95 do 9–10 platové třídy, 56 do 11–12 platové třídy, 33 do 13–14 platové třídy a 3 do 15–16 platové třídy.
- Z celkového počtu 1 051 zaměstnanců s uznaným prvním stupněm invalidity jich bylo zařazeno 56 do páté a nižší platové třídy, 166 do 6–8 platové třídy, 623 do 9–10 platové třídy, 138 do 11–12 platové třídy, 64 do 13–14 platové třídy a 4 do 15–16 platové třídy.
- Z celkového počtu 299 zaměstnanců s uznaným druhým stupněm invalidity jich bylo 21 zařazeno do páté a nižší platové třídy, 60 do 6–8 platové třídy, 139 do 9–10 platové třídy, 27 do 11–12 platové třídy, 52 do 13–14 platové třídy a do 15–16 platové třídy nebyl zařazen nikdo.
- Z celkového počtu 149 zaměstnanců s uznaným třetím stupněm invalidity jich bylo 12 zařazeno do páté a nižší platové třídy, 15 do 6–8 platové třídy, 66 do 9–10 platové třídy, 27 do 11–12 platové třídy, 26 do 13–14 platové třídy a 3 do 15–16 platové třídy.

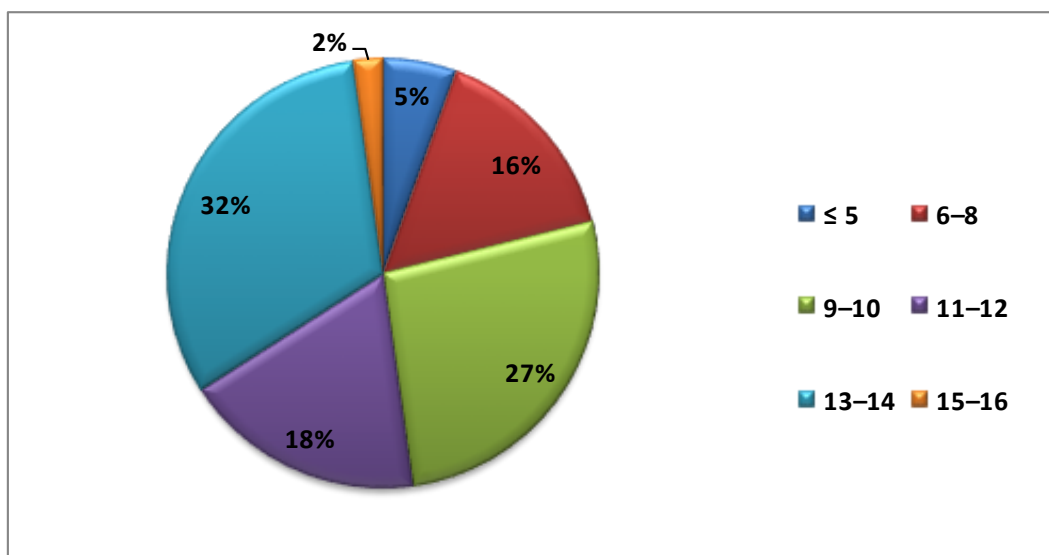
Graf 35 Počet OZP dle stupně invalidity a zařazení do platové třídy

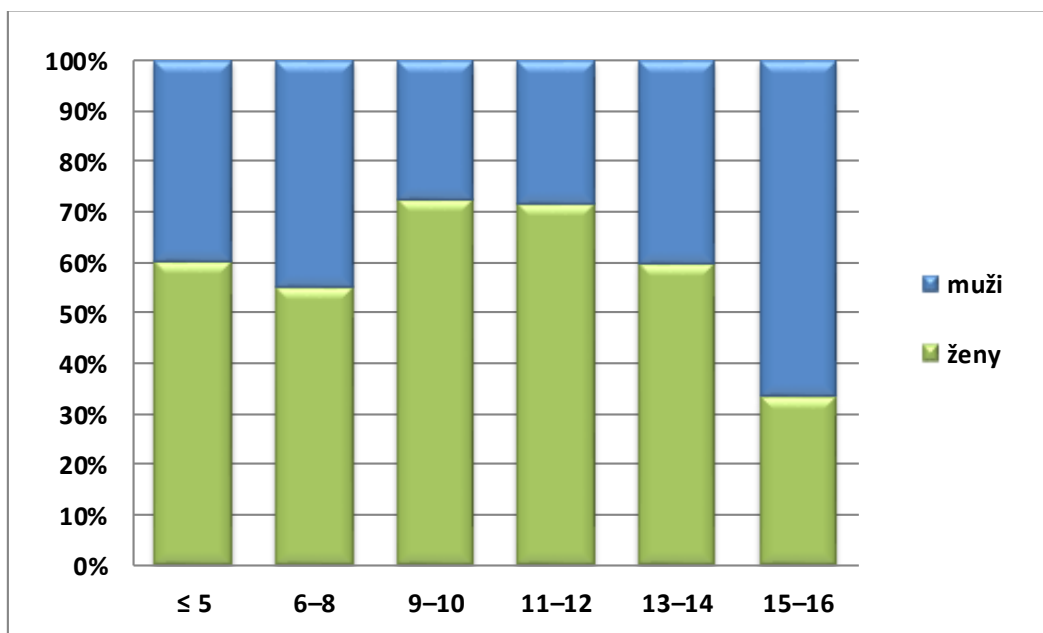
4.4.1 Zaměstnávání OZP na ministerstvech dle zařazení do platové třídy

- V ministerstvech bylo z celkového počtu 270 zaměstnanců se zdravotním postižením zařazeno 15 osob do páté a nižší platové třídy (9 žen a 6 mužů), 42 osob do 6–8 platové třídy (23 žen a 19 mužů), 72 osob do 9–10 platové třídy (52 žen a 20 mužů), 49 osob do 11–12 platové třídy (35 žen a 14 mužů), 86 osob do 13–14 platové třídy (51 žen a 35 mužů) a 6 osob do 15–16 platové třídy (2 ženy a 4 muži).

Graf 36 Podíl OZP dle zařazení do platových tříd na ministerstvech

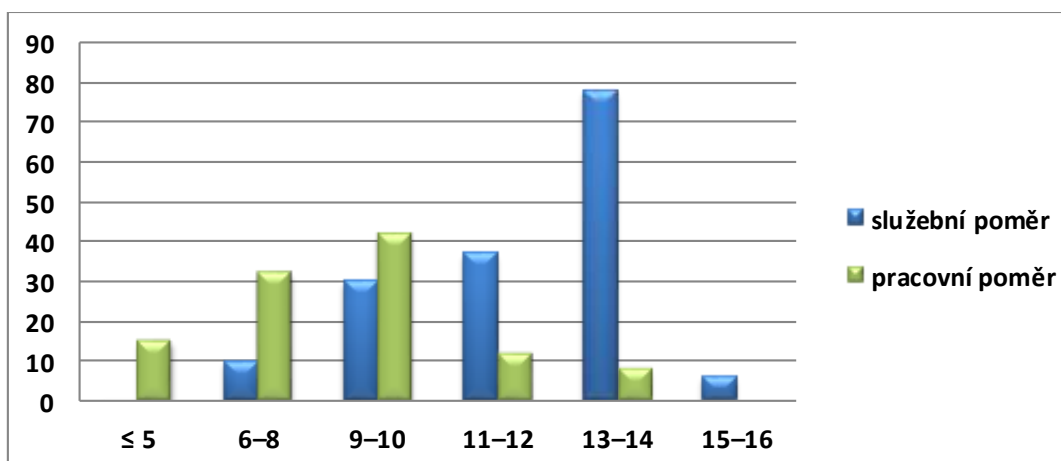
Graf 37 Podíl žen a mužů se zdravotním postižením v platových třídách na ministerstvech

Zaměstnanci se zdravotním postižením dle druhu zaměstnaneckého poměru a dle zařazení do platových tříd na ministerstvech

- Ve služebním poměru z celkového počtu 161 OZP nebyl na ministerstvech do páté a nižší třídy zařazen nikdo, do 6–8 platové třídy bylo zařazeno 10 osob (6,2 %), do 9–10 platové třídy 30 (18,6 %), do 11–12 platové třídy 37 (23 %), do 13–14 platové třídy 78 (48,4 %) a 6 osob bylo zařazeno do 15–16 platové třídy (3,7 %).
- V pracovním poměru bylo z celkového počtu 109 OZP do páté a nižší třídy zařazeno 15 osob (13,8 %), do 6–8 platové třídy 32 (29,4 %), do 9–10 platové třídy 42 (38,5 %), do 11–12 platové třídy 12 (11 %), do 13–14 platové třídy 8 (7,3 %) a do 15–16 platové třídy nebyl zařazen žádný zaměstnanec v pracovním poměru.

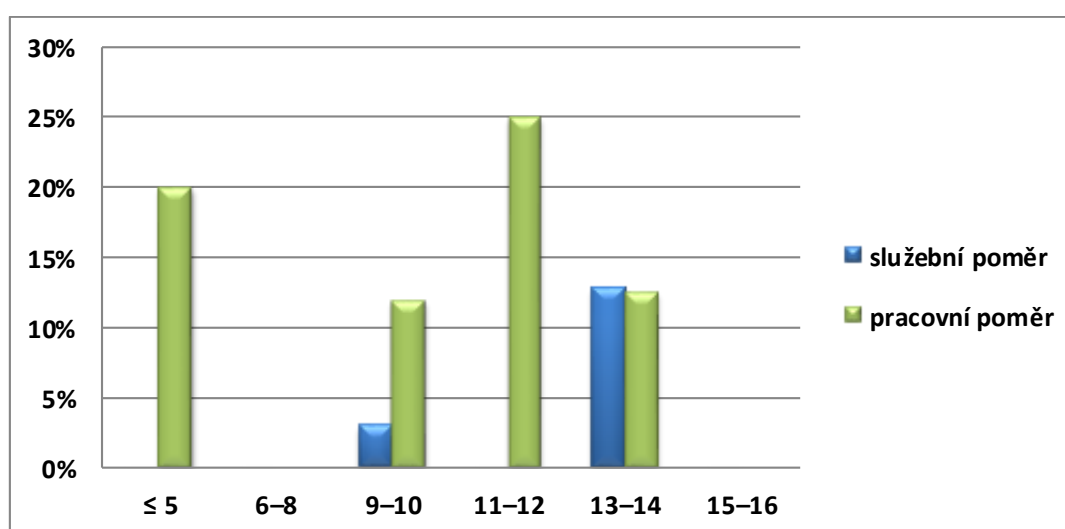
Graf 38 Počet OZP dle druhu zaměstnaneckého poměru a zařazení do platové třídy na ministerstvech

Zaměstnanci se zdravotním postižením s kratší služební/pracovní dobou dle zařazení do platových tříd na ministerstvech

- Z celkového počtu OZP v jednotlivých skupinách platových tříd byly s kratší služební/pracovní dobou na ministerstvech zařazeny 3 osoby se zdravotním postižením do páté a nižší platové třídy (všechny v pracovním poměru), nikdo zařazený do 6–8 zkrácený úvazek nevyužíval, 6 osob bylo zařazeno do 9–10 platové třídy (1 ve služebním a 5 v pracovním poměru), 3 osoby do 11–12 platové třídy (všechny v pracovním poměru) a 11 osob do 13–14 platové třídy (10 ve služebním, 1 v pracovním poměru).

Graf 39 Podíl OZP se zkráceným úvazkem dle druhu zaměstnaneckého poměru na ministerstvech

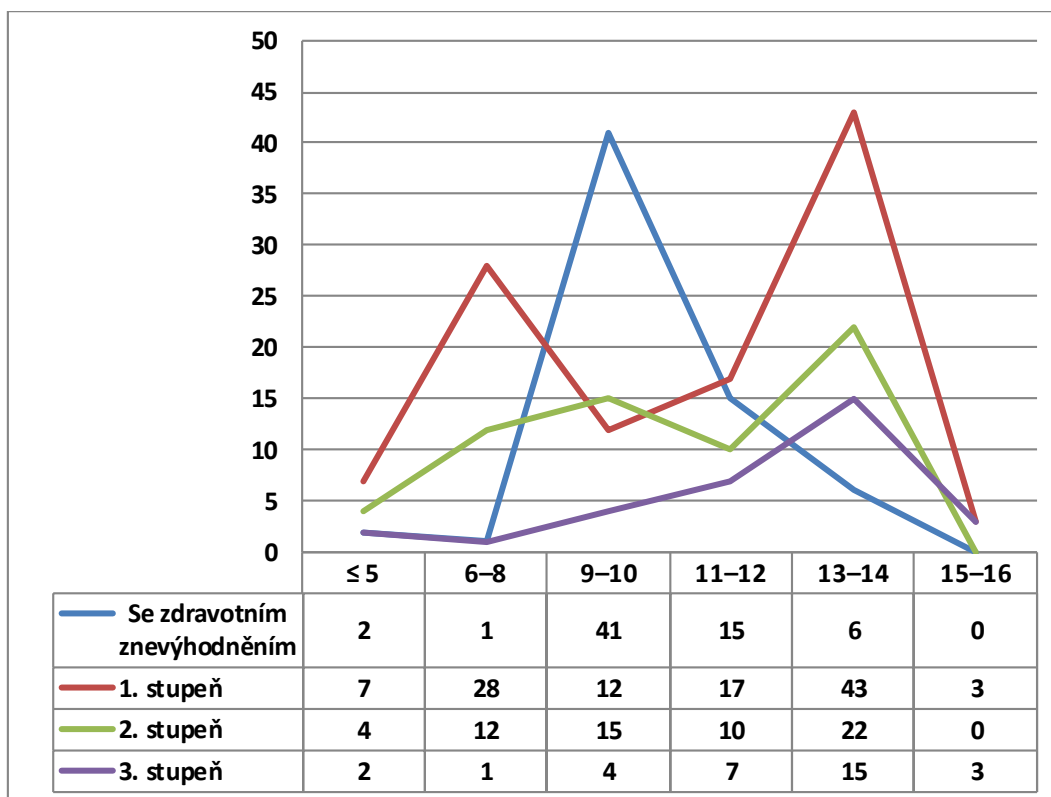

Zaměstnanci se zdravotním postižením dle uznaného stupně invalidity a zařazení do platových tříd na ministerstvech

- Z celkového počtu 65 zaměstnanců se zdravotním znevýhodněním ve služebním/pracovním poměru na ministerstvech byli 2 zařazeni do páté a nižší platové třídy, 1 do 6–8 platové třídy, 41 do 9–10 platové třídy, 15 do 11–12 platové třídy, 6 do 13–14 platové třídy a do 15–16 platové třídy nebyl zařazen nikdo.
- Z celkového počtu 110 zaměstnanců s uznaným prvním stupněm invalidity ve služebním/pracovním poměru na ministerstvech jich bylo 7 zařazeno do páté a nižší platové třídy, 28 do 6–8 platové třídy, 12 do 9–10 platové třídy, 17 do 11–12 platové třídy, 43 do 13–14 platové třídy a 3 do 15–16 platové třídy.
- Z celkového počtu 63 zaměstnanců s uznaným druhým stupněm invalidity ve služebním/pracovním poměru na ministerstvech byli 4 zařazeni do páté a nižší platové třídy, 12 do 6–8 platové třídy, 15 do 9–10 platové třídy, 10 do 11–12 platové třídy, 22 do 13–14 platové třídy a do 15–16 platové třídy nebyl zařazen nikdo.

- Z celkového počtu 32 zaměstnanců s uznaným třetím stupněm invalidity ve služebním/pracovním poměru na ministerstvech byli 2 zařazeni do páté a nižší platové třídy, 1 do 6–8 platové třídy, 4 do 9–10 platové třídy, 7 do 11–12 platové třídy, 15 do 13–14 platové třídy a 3 do 15–16 platové třídy.

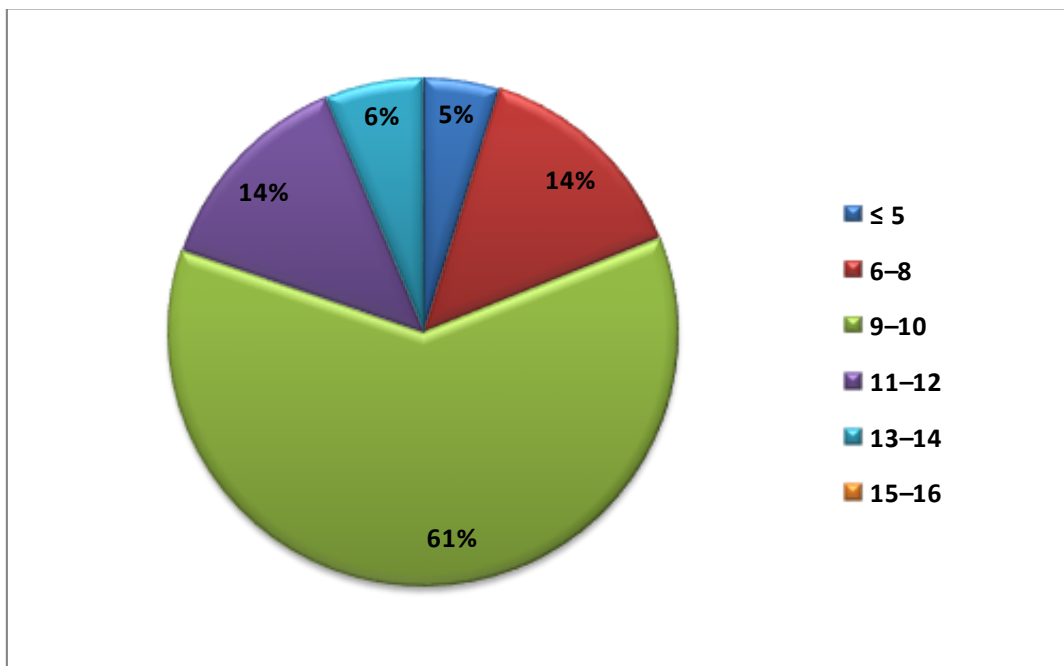
Graf 40 Počet OZP dle stupně invalidity a zařazení do platové třídy na ministerstvech

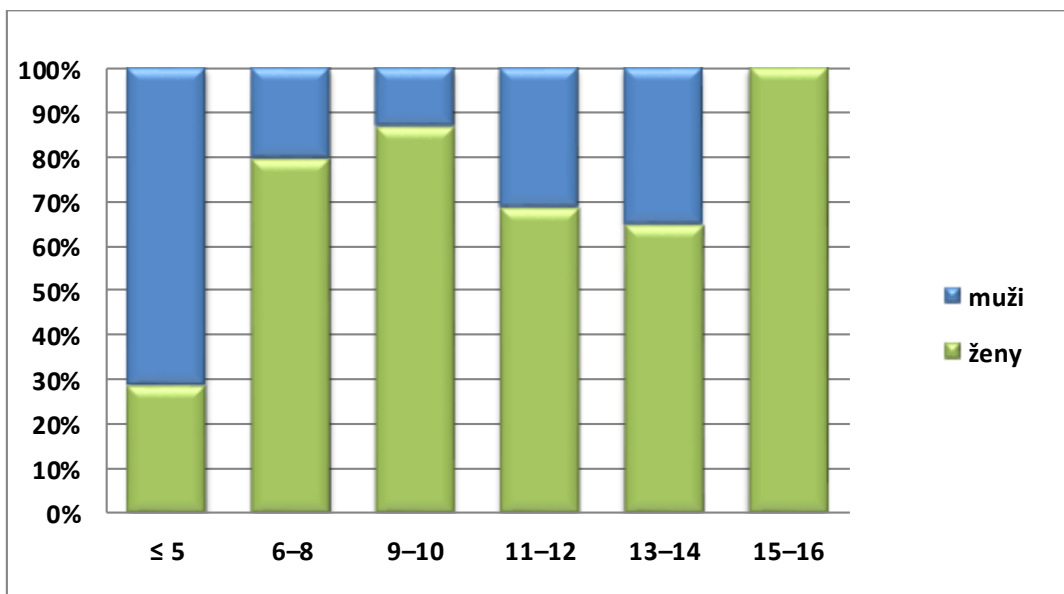
4.4.2 Zaměstnávání OZP ve vybraných organizačních složkách ministerstev dle zařazení do platové třídy

- Ve vybraných organizačních složkách ministerstev bylo z celkového počtu 1 361 zaměstnanců se zdravotním postižením zařazeno 66 osob do páté a nižší platové třídy (19 žen a 47 mužů), 192 osob do 6–8 platové třídy (153 žen a 39 mužů), 834 osob do 9–10 platové třídy (723 žen a 111 mužů), 183 osob do 11–12 platové třídy (125 žen a 58 mužů), 85 osob do 13–14 platové třídy (55 žen a 30 mužů) a 1 zaměstnanec do 15–16 platové třídy (žena).

Graf 41 Podíl OZP v organizačních složkách ministerstev dle zařazení do platových tříd

Graf 42 Podíl žen a mužů v platových třídách v organizačních složkách ministerstev

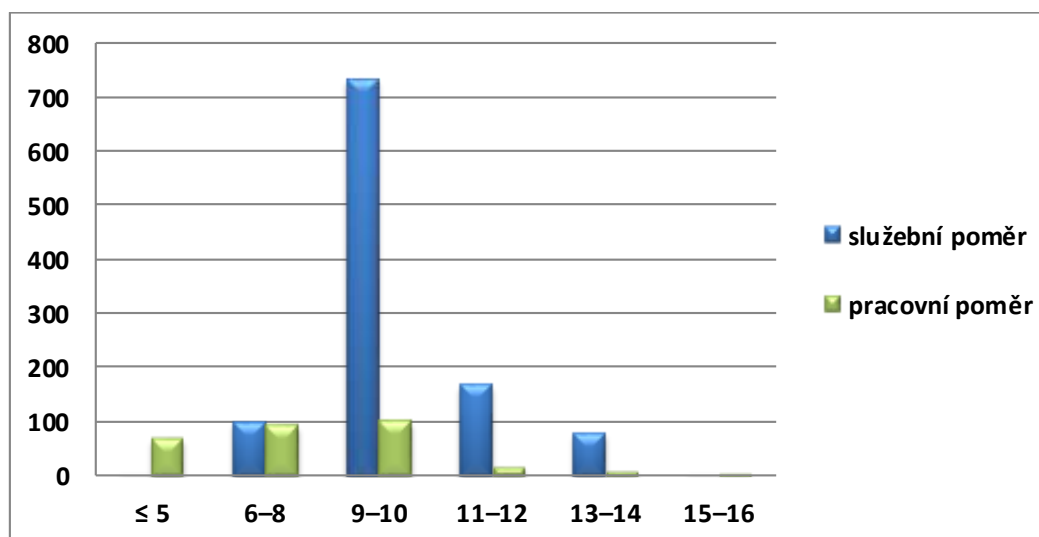
Zaměstnanci se zdravotním postižením dle druhu zaměstnaneckého poměru a zařazení do platových tříd v organizačních složkách ministerstev

- Ve služebním poměru z celkového počtu 1 077 osob se zdravotním postižením nebyl do páté a nižší třídy zařazen nikdo, do 6–8 platové třídy bylo zařazeno 99 osob (9,2 %), do 9–10 platové třídy 733 (68 %), do 11–12 platové třídy 167 (15,5 %), do 13–14 platové třídy 78 (7,2 %) a do 15–16 platové třídy nebyl ve služebním poměru zařazen nikdo.

- V pracovním poměru bylo z celkového počtu 284 osob se zdravotním postižením 66 osob zařazeno do páté a nižší třídy (13,8 %), 93 do 6–8 platové třídy (29,4 %), 101 do 9–10 platové třídy (38,5 %), 16 do 11–12 platové třídy (11 %), 7 do 13–14 platové třídy (7,3 %) a do 15–16 platové třídy byl zařazen jeden zaměstnanec v pracovním poměru.

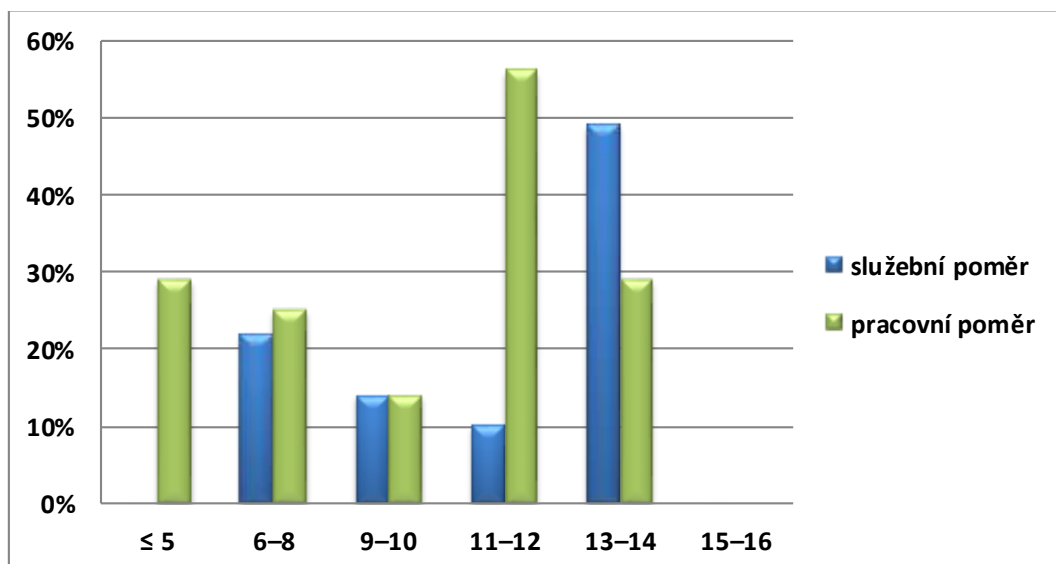
Graf 43 Počet OZP dle zařazení do platových tříd a druhu zaměstnaneckého poměru v organizačních složkách ministerstev

Zaměstnanci se zdravotním postižením s kratší služební/pracovní dobou dle zařazení do platových tříd v organizačních složkách ministerstev

- Z celkového počtu osob se zdravotním postižením v jednotlivých skupinách platových tříd bylo s kratší služební/pracovní dobou v organizačních složkách ministerstev zařazeno 19 osob do páté a nižší platové třídy (všechny v pracovním poměru), 44 osob do 6–8 platové třídy (21 ve služebním a 23 v pracovním poměru), 120 osob do 9–10 platové třídy (105 ve služebním a 15 v pracovním poměru), 25 osob do 11–12 platové třídy (16 ve služebním a 9 v pracovním poměru), 40 osob do 13–14 platové třídy (38 ve služebním a 2 v pracovním poměru). Jeden zaměstnanec zařazený do 15–16 platové třídy kratší pracovní dobu nevyužíval.

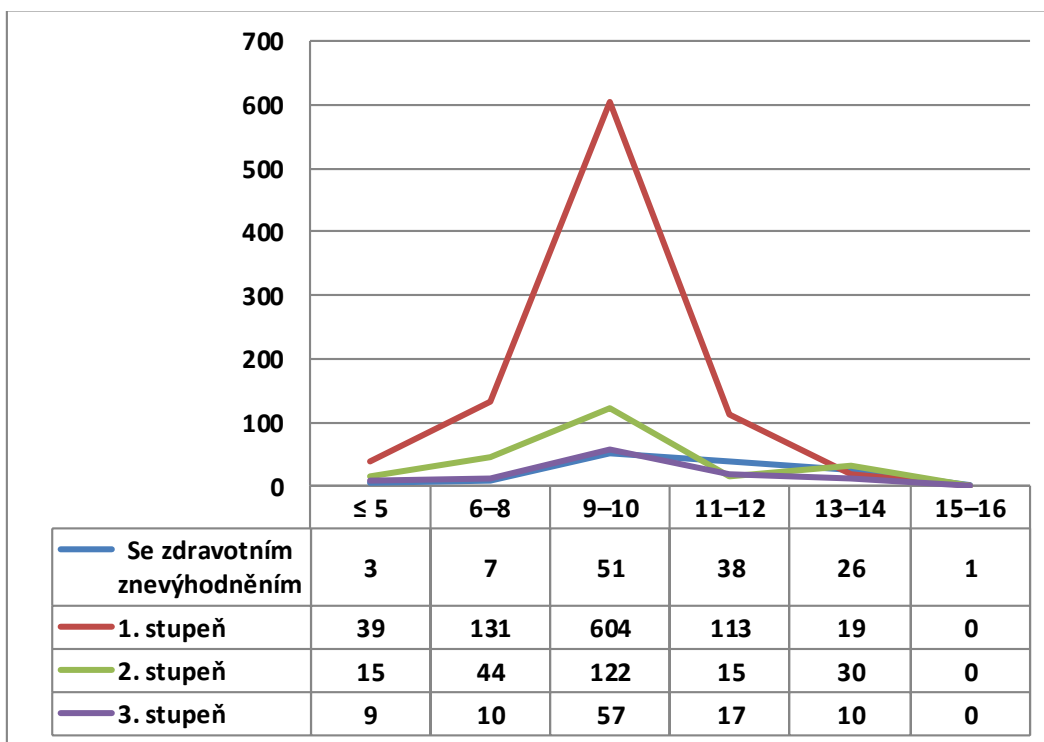
Graf 44 Podíl OZP se zkráceným úvazkem dle zaměstnaneckého poměru v organizačních složkách ministerstev

Zaměstnanci se zdravotním postižením dle uznaného stupně invalidity a zařazení do platových tříd v organizačních složkách ministerstev

- Z celkového počtu 126 zaměstnanců se zdravotním znevýhodněním ve služebním/pracovním poměru v organizačních složkách ministerstev byli 3 zařazeni do páté a nižší platové třídy, 7 do 6–8 platové třídy, 51 do 9–10 platové třídy, 38 do 11–12 platové třídy, 26 do 13–14 platové třídy a jeden do 15–16 platové třídy.
- Z celkového počtu 906 zaměstnanců s uznaným prvním stupněm invalidity ve služebním/pracovním poměru v organizačních složkách ministerstev jich bylo 39 zařazeno do páté a nižší platové třídy, 131 do 6–8 platové třídy, 604 do 9–10 platové třídy, 113 do 11–12 platové třídy, 19 do 13–14 platové třídy a do 15–16 platové třídy nebyl zařazen nikdo.
- Z celkového počtu 226 zaměstnanců s uznaným druhým stupněm invalidity ve služebním/pracovním poměru v organizačních složkách ministerstev bylo 15 zařazeno do páté a nižší platové třídy, 44 do 6–8 platové třídy, 122 do 9–10 platové třídy, 15 do 11–12 platové třídy, 30 do 13–14 platové třídy a do 15–16 platové třídy nebyl zařazen nikdo.
- Z celkového počtu 103 zaměstnanců s uznaným třetím stupněm invalidity ve služebním/pracovním poměru v organizačních složkách ministerstev bylo 9 zařazeno do páté a nižší platové třídy, 10 do 6–8 platové třídy, 57 do 9–10 platové třídy, 17 do 11–12 platové třídy, 10 do 13–14 platové třídy a do 15–16 platové třídy nebyl zařazen nikdo.

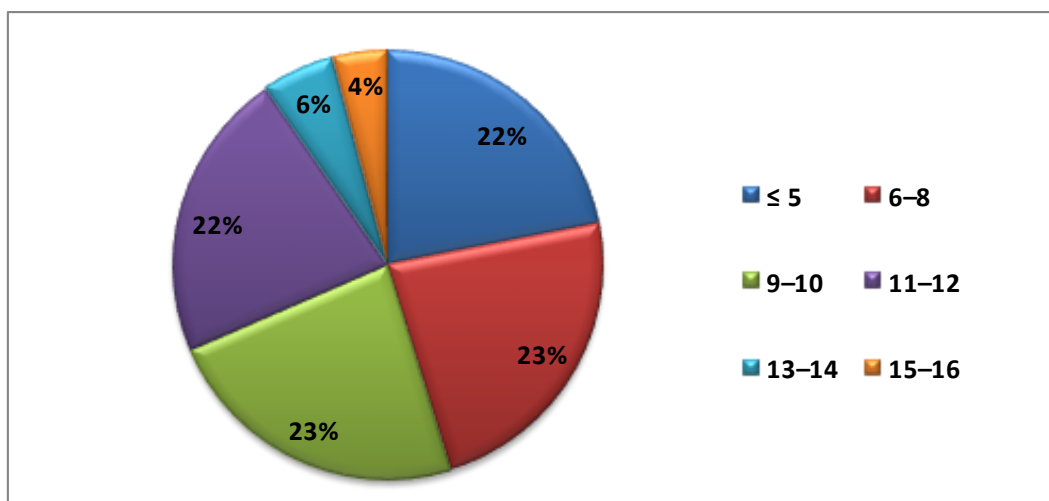
Graf 45 Počet OZP dle stupně invalidity a zařazení do platové třídy v organizačních složkách ministerstev

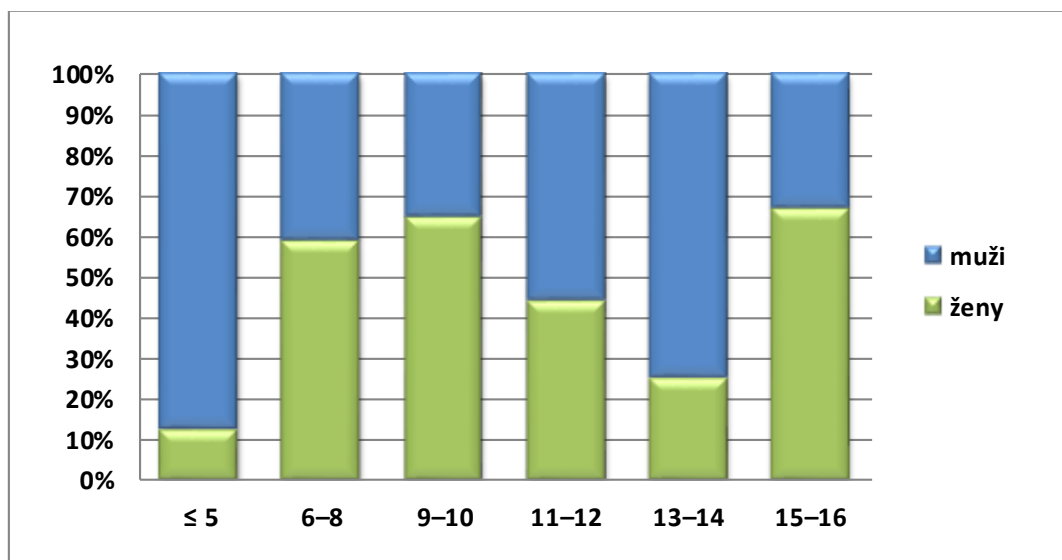
4.4.3 Zaměstnávání OZP v ústředních orgánech státní správy dle zařazení do platové třídy

- V ústředních orgánech státní správy bylo z celkového počtu 73 zaměstnanců se zdravotním postižením zařazeno 16 osob do páté a nižší platové třídy (2 ženy a 14 mužů), 17 osob do 6–8 platové třídy (10 žen a 7 mužů), 17 osob do 9–10 platové třídy (11 žen a 6 mužů), 16 osob do 11–12 platové třídy (7 žen a 9 mužů), 4 osoby do 13–14 platové třídy (1 žena a 3 muži) a 3 osoby do 15–16 platové třídy (2 ženy a 1 muž).

Graf 46 Podíl OZP v ústředních orgánech státní správy dle zařazení do platových tříd

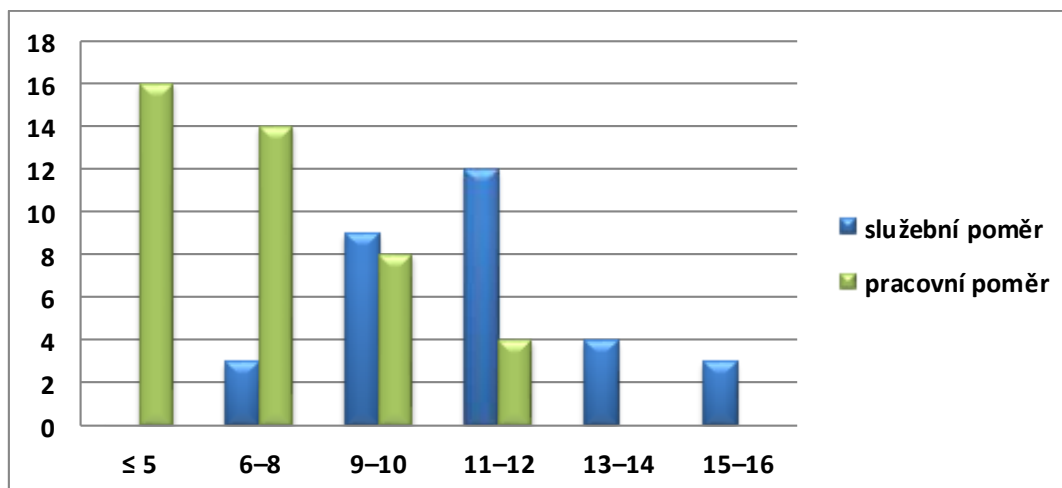
Graf 47 Podíl žen a mužů v platových třídách v ústředních orgánech státní správy

Zaměstnanci se zdravotním postižením dle druhu zaměstnaneckého poměru a zařazení do platových tříd v ústředních orgánech státní správy

- Ve služebním poměru z celkového počtu 31 osob se zdravotním postižením nebyl do páté a nižší třídy zařazen nikdo, 3 osoby byly zařazeny do 6–8 platové třídy (9,7 %), 9 do 9–10 platové třídy (29 %), 12 do 11–12 platové třídy (38,7 %), 4 do 13–14 platové třídy (12,9 %) a 3 do 15–16 platové třídy (9,7 %).
- V pracovním poměru bylo z celkového počtu 42 osob se zdravotním postižením do páté a nižší třídy zařazeno 16 osob (38,1 %), 14 do 6–8 platové třídy (33,3 %), 8 do 9–10 platové třídy (19 %), 4 do 11–12 platové třídy (9,5 %) a do 13–14 a 15–16 platové třídy nebyl zařazen žádný zaměstnanec se zdravotním postižením v pracovním poměru.

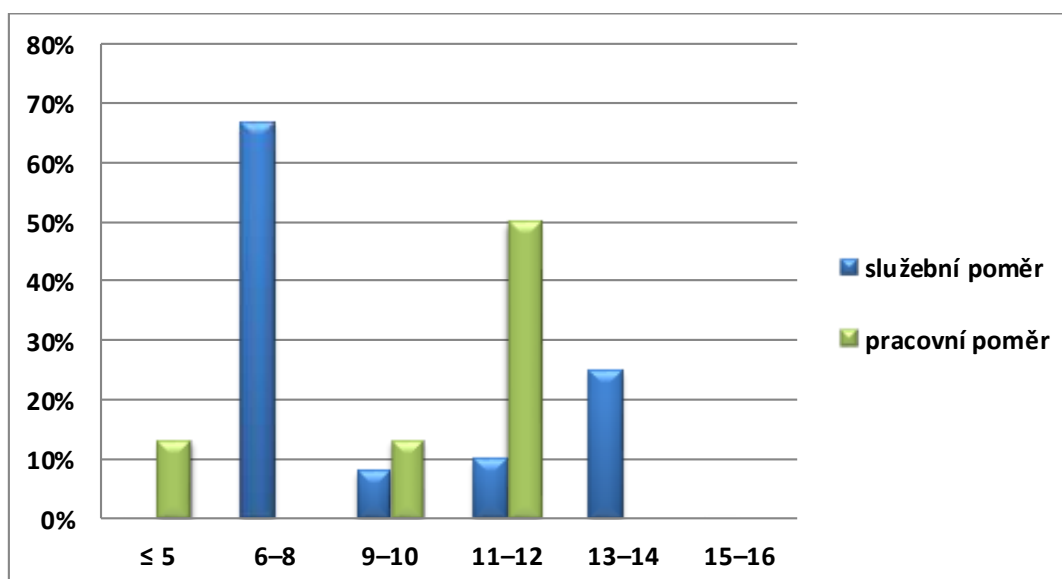
Graf 48 Počet OZP dle zařazení do platových tříd a druhu zaměstnaneckého poměru v ústředních orgánech státní správy

Zaměstnanci se zdravotním postižením s kratší služební/pracovní dobou dle zařazení do platových tříd v ústředních orgánech státní správy

- Z celkového počtu osob se zdravotním postižením v jednotlivých skupinách platových tříd byly s kratší služební/pracovní dobou v ústředních orgánech státní správy zařazeny 2 osoby do páté a nižší platové třídy (obě v pracovním poměru), 2 osoby do 6–8 platové třídy (obě ve služebním poměru), 3 osoby do 9–10 platové třídy (2 ve služebním a 1 v pracovním poměru), 3 osoby do 11–12 platové třídy (1 ve služebním a 2 v pracovním poměru) a 1 ve služebním poměru zařazena do 13–14 platové třídy. Ani jeden ze tří zaměstnanců zařazených do 15–16 platové třídy kratší služební dobu nevyužíval.

Graf 49 Podíl OZP se zkráceným úvazkem dle zaměstnaneckého poměru a zařazení do platových tříd v ústředních orgánech státní správy

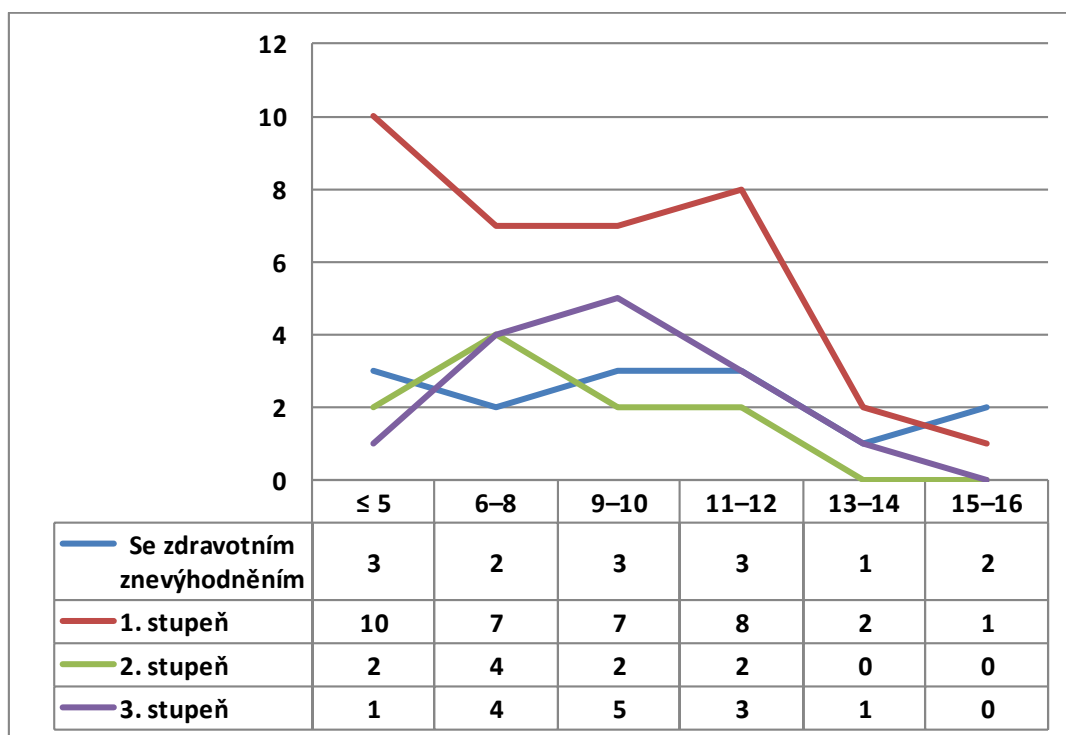
Zaměstnanci se zdravotním postižením dle uznaného stupně invalidity a dle zařazení do platových tříd v ústředních orgánech státní správy

- Z celkového počtu 14 zaměstnanců se zdravotním znevýhodněním ve služebním/pracovním poměru v ústředních orgánech státní správy byli 3 zařazeni do páté a nižší platové třídy, 2 do 6–8 platové třídy, 3 do 9–10 platové třídy, 3 do 11–12 platové třídy, 1 do 13–14 platové třídy a dva do 15–16 platové třídy.
- Z celkového počtu 35 zaměstnanců s uznaným prvním stupněm invalidity ve služebním/pracovním poměru v ústředních orgánech státní správy jich bylo 10 zařazeno do páté a nižší platové třídy, 7 do 6–8 platové třídy, 7 do 9–10 platové třídy, 8 do 11–12 platové třídy, 2 do 13–14 platové třídy a 1 do 15–16 platové třídy.
- Z celkového počtu 10 zaměstnanců s uznaným druhým stupněm invalidity ve služebním/pracovním poměru v ústředních orgánech státní správy byli 2 zařazeni

do páté a nižší platové třídy, 4 do 6–8 platové třídy, 2 do 9–10 platové třídy, 2 do 11–12 platové třídy a do 13–14 a 15–16 platové třídy nebyl zařazen nikdo.

- Z celkového počtu 14 zaměstnanců s uznaným třetím stupněm invalidity ve služebním/pracovním poměru v ústředních orgánech státní správy byl 1 zařazen do páté a nižší platové třídy, 4 do 6–8 platové třídy, 5 do 9–10 platové třídy, 3 do 11–12 platové třídy a 1 do 13–14 platové třídy. Do 15–16 platové třídy nebyl zařazen nikdo.

Graf 50 Počet OZP dle stupně invalidity a dle zařazení do platové třídy v ústředních orgánech státní správy

4.4.4 Shrnutí

Z celkového počtu zaměstnanců se zdravotním postižením bylo **54 % zařazeno do 9–10 platové třídy** (772 ve služebním poměru, 151 v pracovním poměru), poté následuje 8–9 platová třída s 15 % OZP a 11–12 se 14 %. Nejnižší počet zaměstnanců se zdravotním postižením, méně než 1 % (10 osob), byl zařazen do 15 nebo 16 platové třídy, z toho 9 ve služebním a jeden v pracovním poměru.

Nejvyšší podíl žen (84 %) byl zařazen do 9–10 platové třídy, následuje 6–8 platová třída se 74% podílem žen, přičemž se zvyšujícím se platovým stupněm poměr žen postupně klesá a v 15–16 třídě je poměr žen a mužů vyrovnaný (5:5). **Jedinou skupinou, ve které je podíl žen nižší než podíl mužů, je skupina zaměstnanců zařazených do páté a nižší platové třídy, kde podíl žen tvoří pouhých 30 %**

Kratší úvazek využíval nejvyšší podíl osob v 13–14 platové třídě, jejich podíl dosahoval téměř 30 %, necelých 25 % pak v páté a nižší platové třídě. V 15–16 platové třídě neměl zkrácenou služební či pracovní dobu žádný zaměstnanec, a to i přes to, že v této skupině jsou 3 osoby s uznaným třetím stupněm invalidity.

Nejpočetnější skupinou, při porovnání podílu zaměstnanců se zdravotním postižením dle stupně invalidity a zařazení do platové třídy, **byli zaměstnanci s uznaným prvním stupněm invalidity zařazení do 9–10 platové třídy** (36,4 %). S velkým rozdílem následují s 9,7 % zaměstnanci v témže stupni invalidity zařazení do 6–8 platové třídy, s 8,2 % zaměstnanci zařazení do 11–12 platové třídy a se shodnými procenty zaměstnanci s uznaným druhým stupněm invalidity zařazení do 9–10 platové třídy. Jak již bylo zmíněno výše, nejméně početnou skupinu (3 osoby) tvořili zaměstnanci zařazení do 15–16 platové třídy, z nichž nikdo nebyl osobou s uznaným druhým či třetím stupněm invalidity.

Na ministerstvech byli nejpočetnější skupinou zaměstnanců se zdravotním postižením s téměř 32 % **zaměstnanci zařazení do 13–14 platové třídy** (90,7 % ve služebním poměru). Většinou z nichž byly ženy (68,6 %). Nejméně zastoupenou skupinou byli i zde osoby s uznaným třetím stupněm invalidity zařazení do 15–16 platové třídy, kterých bylo v ministerstvech zaměstnáno 6 (2 ženy a 4 muži), všichni ve služebním poměru.

V organizačních složkách ministerstev byly nejpočetnější skupinou zaměstnanců se zdravotním postižením s 61,3% zastoupením **zaměstnanci zařazení do 9–10 platové třídy** (87,9 % ve služebním poměru). Většinu tvořily s 85,5 % opět ženy. Do 15–16 platové třídě byl zařazen pouze jeden zaměstnanec, a to žena se zdravotním znevýhodněním v pracovním poměru.

V ústředních orgánech státní správy bylo nejvyrovnanější zastoupení zaměstnanců se zdravotním postižením v prvních čtyřech skupinách platových tříd, kdy bylo v každé přibližně 20 % z nich. Ve dvou nejvyšších skupinách tříd (13–14 a 15–16) pak bylo zbývajících 10 % zaměstnanců (6 % a 4 %). V ústředních orgánech státní správy bylo také vyšší zastoupení mužů než v ostatních druzích úřadů (v nižší než páté platové třídě byli zastoupeni v 87 %, ve 13–14 platové třídě v 75 % a v 11–12 platové třídě v 56 %).

5 Analýza výsledků dotazníkového šetření

Součástí průzkumu bylo i dotazníkové šetření (Příloha č. 3), jehož cílem bylo na základě 8 otázek zmapovat míru bezbariérovosti úřadů, aktuální stav v oblasti odstraňování bariér a konkrétní zkušenosti se zaměstnáváním osob se zdravotním postižením.

Vyplněný dotazník zaslalo 78 úřadů.

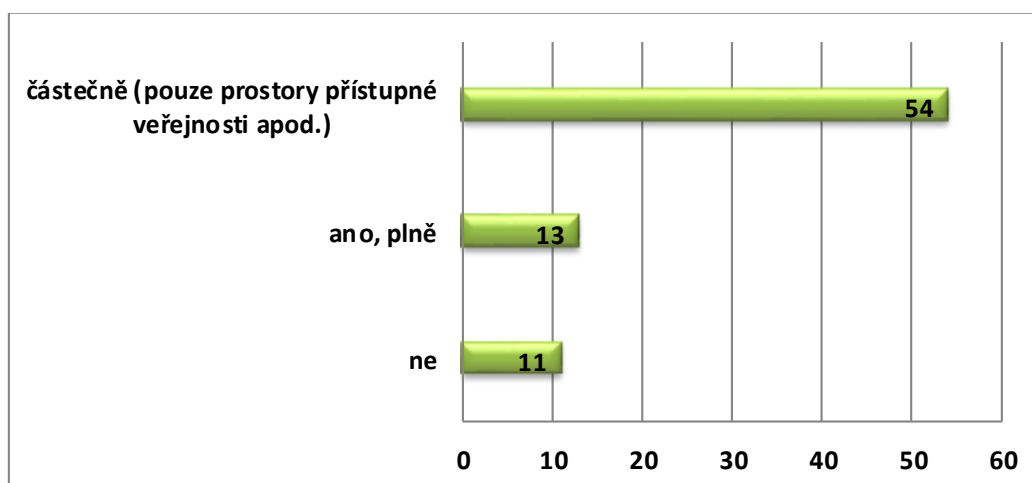
5.1 Zhodnocení přístupnosti

Znění otázky: Je Váš úřad bezbariérově přístupný?

Většina budov úřadů (69 %) je na základě zjištění částečně přístupných. Mezi hlavní problémy při odstraňování bariér úřady uváděly umístění úřadu v historické budově či skutečnost, že jsou budovy úřadů zpřístupňovány postupně (týká se zejména ministerstev majících větší množství organizačních složek). Jako plně bezbariérový svůj úřad označilo 13 institucí, 11 úřadů je pak dle zjištění nepřístupných.

Většina ministerstev označila své budovy za z větší části bezbariérové, ta, která sídlí ve více budovách, pak uvedla, že některé budovy jsou přístupné alespoň částečně, a to v částech přístupných veřejnosti. Za přístupné úřady označily zejména vstupní haly včetně bezbariérového WC, přepážky určené pro styk s veřejností či zasedací místnosti. Většina úřadů má také u budovy zřízena vyhrazená parkovací stání.

Graf 51 Bezbariérově přístupné úřady

Vybráno z komentářů:

K zajištění přístupu osob s tělesným postižením do budov spravovaných ČBÚ je vydán vnitřní předpis – Opatření předsedy ČBÚ č. 5/2010, který upravuje povinnost osoby odpovědné za průběh jednání zvolit vhodné místo pro průběh jednání, zejména

s ohledem na možnost zajištění bezbariérového přístupu nebo jiného nejméně obtížného přístupu (například velká zasedací místnost). V případě nutnosti zdolat překážky (zejména schody) je možno použít deskových ramp, přenesení tělesně postižených a dalších vhodných prostředků.

Český báňský úřad

Jednotlivé sekce finančního úřadu sídlí v různých budovách, jejichž dispoziční řešení je rovněž různé. Proto nelze obecně konstatovat bezbariérovost objektů. V řadě případů se jedná o budovy alespoň z části bezbariérově přístupné do prostor vyhrazených veřejnosti podatelny, pokladny.

Krajský finanční úřad

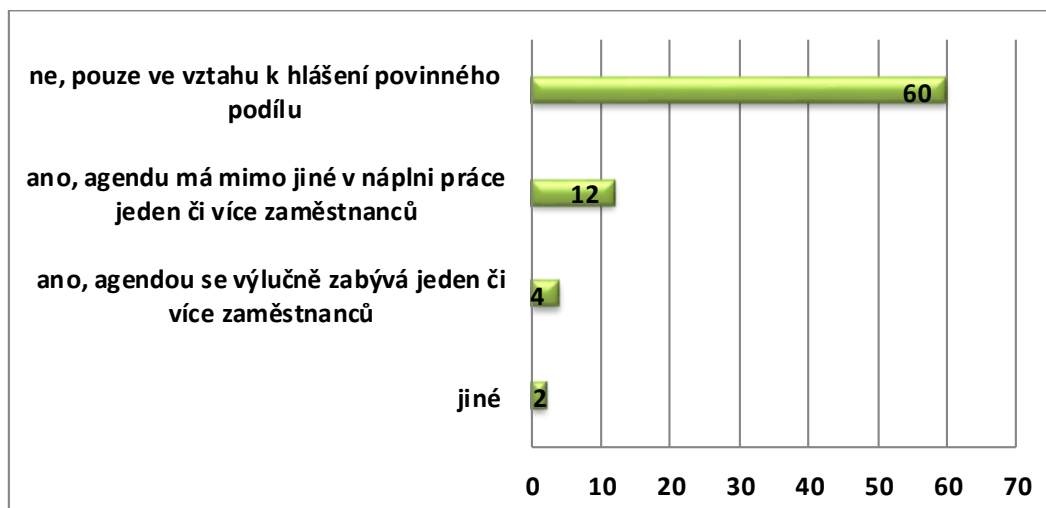
5.2 Agenda týkající se podpory zaměstnávání osob se zdravotním postižením

Znění otázky: Vedete ve Vašem úřadu agendu týkající se podpory zaměstnávání OZP?

V úřadech se agendou týkající se zaměstnávání osob se zdravotním postižením zabývají většinou personální oddělení či oddělení mající na starosti meziresortní záležitosti. Z důvodu nedostatečných personálních kapacit je tato agenda vedena ve většině úřadů pouze ve vztahu k hlášení povinného podílu (64 %).

Vytvoření speciální agendy zabývající se podporou opatření ve prospěch zaměstnávání osob se zdravotním postižením by vedlo k lepší reflexi potřeb úspěšných uchazečů a zaměstnanců se zdravotním postižením. Úřady by pak byly schopny zajišťovat, příp. poskytovat školení a poradenskou činnost jak pro jejich spolupracovníky, tak pro samotného zaměstnance se zdravotním postižením.

Graf 52 Vedení agendy týkající se zaměstnávání osob se zdravotním postižením

5.3 Mapování a vyhledávání pozic

Znění otázky: Mapujete a vyhledáváte pracovní pozice vhodné pro OZP?

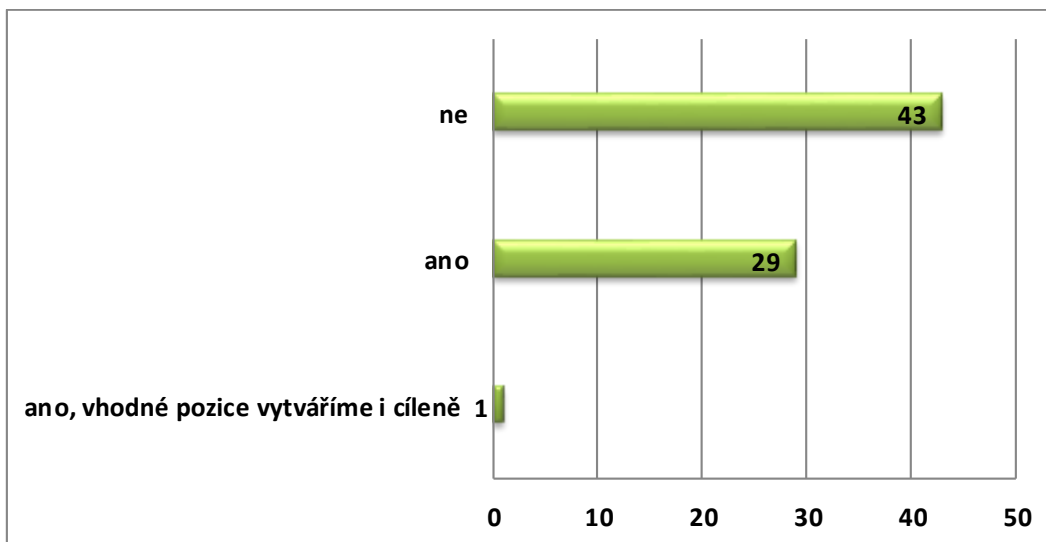
Znalost o struktuře a vhodnosti pracovních/služebních míst a možností jejich případného uzpůsobení v souladu s oprávněnými požadavky zaměstnance se zdravotním postižením napomáhá tomu, aby úřad jako zaměstnavatel o těchto místech cíleně informoval např. organizace osob se zdravotním postižením.

Z dotazníkového šetření vyplynulo, že většina úřadů vhodné pozice nemapuje, přičemž např. MPSV uvádí, že všechny pozice je možné obsadit osobami se zdravotním postižením, pokud tyto uspějí ve výběrovém řízení.

Pouze jeden úřad (MPO) uvedl, že vytváří pracovní místa cíleně, a to pozice týkající se technicky administrativní práce (telefonní ústředna...).

Některé úřady naopak v rámci dotazníkového šetření uváděly, že povaha některých vykonávaných činností zařazení osoby s konkrétním zdravotním postižením neumožňuje.

Graf 53 Mapování a vyhledávání pozic vhodných pro OZP

Vybráno z komentářů:

Vzhledem k převažujícímu charakteru vykonávaných činností Krajskou hygienickou stanicí (kontrolní činnost v terénu) i v případě zajišťování obslužných činností a dané struktury systemizovaných míst máme značně omezené možnosti uplatnění OZP u těchto činností (potřeba osob bez omezení hybnosti, bez mentálního postižení).

Krajské hygienické stanice

5.4 Způsob zveřejňování inzerátů

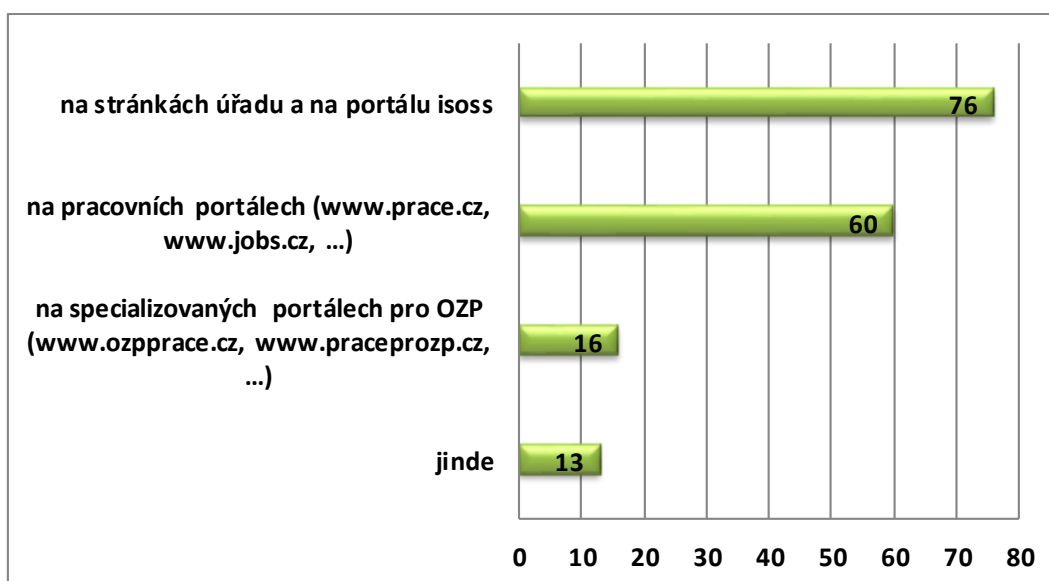
Znění otázky: Váš úřad zveřejňuje inzeráty na volná pracovní /služební místa:

Inzeráty s nabídkou volných pracovních a služebních pozic jsou dle výsledků dotazníkového šetření zveřejňovány na stránkách jednotlivých úřadů a na portálu ISoSS. Tři čtvrtiny úřadů inzeráty zveřejňují i na běžných pracovních portálech, pouze pětina pak na specializovaných pracovních portálech pro osoby se zdravotním postižením.

Úřady dále zveřejňují inzeráty na stránkách Úřadu práce, na sociálních sítích, v kariérních centrech vysokých škol apod., zcela výjimečně pak i na placených pracovních portálech.

Na pracovních portálech pak úřady více zveřejňují v případě, že se jim nedaří služební/pracovní místo obsadit při zveřejnění pouze na stránkách úřadu a na portálu ISoSS.

Graf 54 Způsob zveřejňování inzerátů na volná služební/pracovní místa

Vybráno z komentářů:

V roce 2018 zahájilo GFR, resp. celá Finanční správa České republiky spolupráci s Národní radou osob se zdravotním postižením ČR, kterou zastupuje Mgr. Václav Krása. Od března 2018 je na webových stránkách praceprozp.cz, zveřejněn odkaz na vyhlášená výběrová řízení Finanční správy České republiky. Samotný způsob zveřejnění výběrových řízení vyhlášených orgány Finanční správy České republiky doznal taktéž nutných změn v souvislosti s navázáním této spolupráce (zavedení možností selekce dle vhodnosti pro OZP, změna metodiky výběrových řízení).

Finanční správa ČR

Standardně ve vyhlašovaných výběrových řízeních uvádíme větu, že vítáme zájem žadatelek a žadatelů z různých skupin obyvatel, ...výslovně uvádíme vhodnost volného místa pro OZP jen v případě, že by místo bylo výlučně určeno pro OZP.

Český báňský úřad

Na portálech uveřejňujeme pouze pozice, na něž vyhlašujeme výběrové řízení opakovaně.

Český úřad zeměměřický a katastrální

5.5 Informace o vhodnosti služebního/pracovního místa

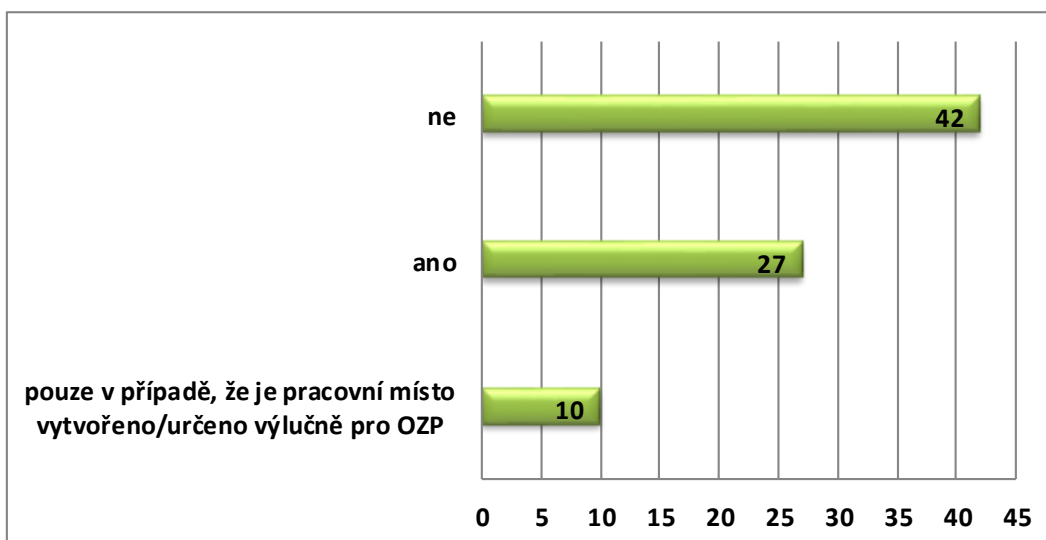
Znění otázky: Uvádí Váš úřad v inzerátech na volná pracovní místa informaci, že jsou tato vhodná i pro OZP?

Každé služební/pracovní místo klade jiné nároky jak na kvalifikaci, tak na zdravotní způsobilost uchazeče/zaměstnance.

Z dotazníkového šetření vyplynulo, že více než polovina úřadů (53 %) informace o vhodnosti služebních a pracovních míst v inzerátech nezveřejňuje. V případě, že uchazeč splní podmínky pro danou pozici, včetně zdravotní způsobilosti, a u výběrového řízení uspěje, není dán žádný důvod, aby nebyl na danou pozici přijat.

Naopak více než čtvrtina (34 %) úřadů uvedla, že informace o vhodnosti místa pro osoby se zdravotním postižením uvádí. 12 % tak činí tehdy, pokud je dané místo vytvořeno či určeno výlučně pro OZP.

Graf 55 Informace o vhodnosti služebního/pracovního místa pro osoby se zdravotním postižením

Vybráno z komentářů:

Informace, že služební či pracovní místo je vhodné pro OZP, je uvedeno přímo v inzerci volného místa, a zároveň lze inzerci výběrových řízení podle této skutečnosti selektovat.

Finanční správa ČR

V rámci zachování rovného přístupu neuvádíme výčet osob, pro které by mohlo být místo vhodné.

Ministerstvo práce a sociálních věcí

5.6 Spolupráce se školami

Znění otázky: Máte navázanou bližší spolupráci se školami (zajišťujete např. stáže pro studenty a absolventy se zdravotním postižením)?

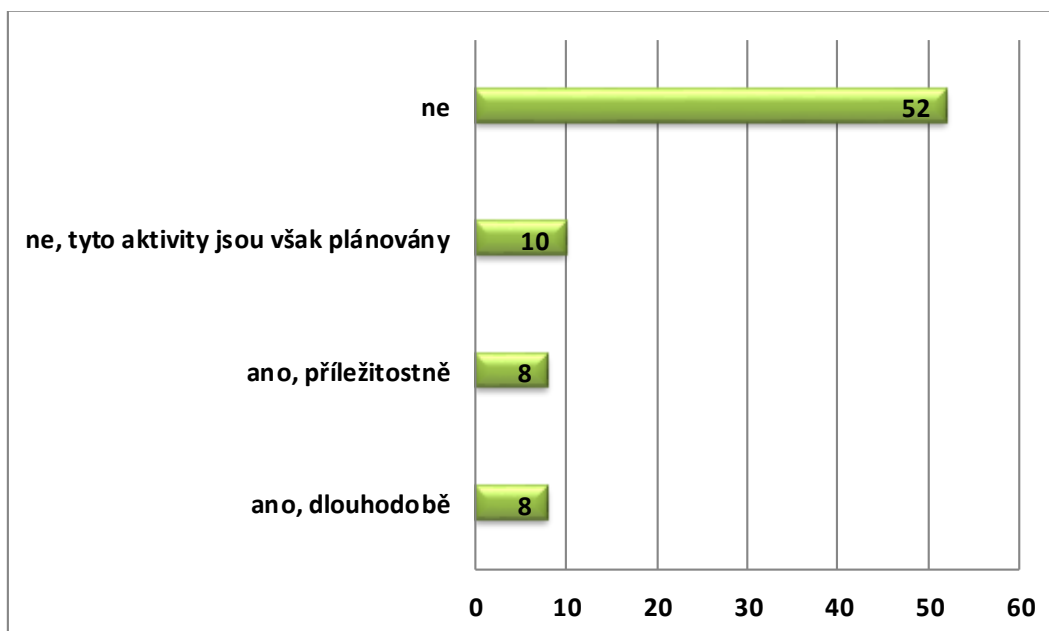
Navázání spolupráce se středními, vyššími odbornými a vysokými školami spočívající, např. v seznámení studentů a absolventů s možností práce v jednotlivých úřadech dle jejich zaměření a umožnění exkurzí a stáží, je přínosné jak pro úřady, které mohou zaujmout a získat kvalitní zaměstnance, tak pro studenty, kterým je tak demonstrována vstřícnost a ochota úřadů zaměstnávat i osoby se zdravotním postižením.

Z průzkumu však vyplynulo, že 79 % úřadů žádnou aktivitu v této oblasti nevykonává, 16 % z nich uvádí, že jsou tyto aktivity do budoucna plánovány (Krajské finanční úřady, Úřad práce ČR).

Spolupráci se školami má navázáno 20 % z oslovených úřadů, a to dlouhodobou (Ministerstvo spravedlnosti, Ministerstvo financí, Finanční úřad Moravskoslezského a Olomouckého kraje či krajská hygienická stanice Plzeňského kraje) či příležitostnou (Ministerstvo kultury, Ministerstvo průmyslu a obchodu, Ministerstvo práce a sociálních věcí, Generální finanční ředitelství či Finanční úřad Jihočeského kraje).

Se školami, byť příležitostně, spolupracují spíše ministerstva a větší úřady kromě ústředních orgánů státní správy, které tyto aktivity vyvíjejí spíše výjimečně.

Graf 56 Spolupráce se školami

Vybráno z komentářů:

MPSV umožňuje vykonávání odborné praxe studentům středních a vysokých škol na základě uzavřené dohody. Nerozlišujeme, zda jde o studenty se zdravotním postižením či nikoliv.

Ministerstvo práce a sociálních věcí

Úřad dlouhodobě spolupracuje s vysokými a středními školami. Součástí spolupráce s VŠ je i možnost výkonu neplacené stáže, problematika výkonu stáže osobami zdravotně postiženými však není zvlášť řešena. S požadavkem studenta jako osoby se zdravotním postižením, která by projevila vůli vykonávat neplacenou stáž, se úřad dosud neseťkal. Náplní stáže je typicky administrativní činnost a práce s veřejností.

Finanční úřad pro Moravskoslezský kraj

Dlouhodobě spolupracujeme a zajišťujeme stáže pro studenty Právnické fakulty UK Praha (katedra práva životního prostředí).

Český báňský úřad

5.7 Míra fluktuace zaměstnanců

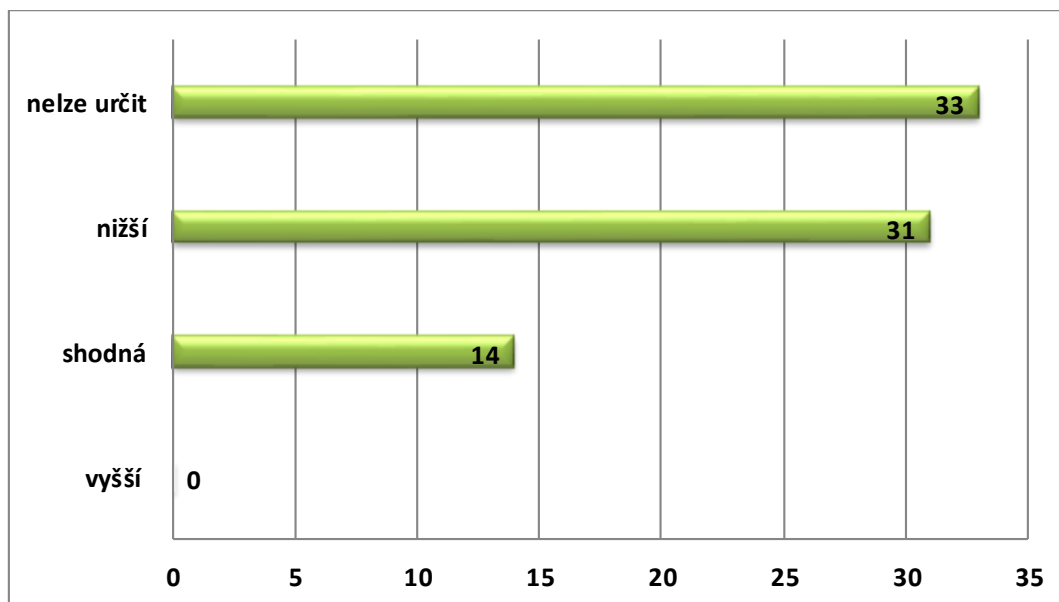
Znění otázky: Jaká je míra fluktuace OZP ve Vašem úřadě ve srovnání s osobami bez zdravotního postižení?

Doba setrvání ve stejném zaměstnání je odrazem mnoha různých faktorů, nejen osobní preference zaměstnance, ale i ochoty a možnostmi zaměstnavatele přizpůsobit se případným specifickým požadavkům zaměstnance se zdravotním postižením na úpravu pracovního prostředí, pracovní doby či umožněním vykonávat práci mimo pracoviště.

Z dotazníkového šetření vyplynulo, že většina úřadů pozoruje spíše nižší fluktuaci či není možné její míru u zaměstnanců se zdravotním postižením vyhodnotit. Naopak žádný úřad míru fluktuace těchto zaměstnanců nevyhodnotil jako vyšší.

Závěry tak vyvrací i častý předsudek, že lidé s postižením střídají zaměstnání častěji a opouštějí ho dříve než ostatní zaměstnanci.

Graf 57 Míra fluktuace zaměstnanců se zdravotním postižením

Vybráno z komentářů:

Ačkoliv zaměstnáváme jen velmi malé procento osob se zdravotním postižením, snažíme se vytvořit ve spolupráci s lékaři poskytovatele pracovnělékařských služeb těmto zaměstnancům co nejpříznivější pracovní podmínky po celou dobu jejich pracovního či služebního poměru. Osoby se zdravotním postižením, které jsou v rezortu obrany zaměstnány, tak zpravidla setrvávají na pracovním nebo služebním místě až do konce své pracovní kariéry.

Ministerstvo obrany

5.8 Opatření ke zvýšení zaměstnanosti

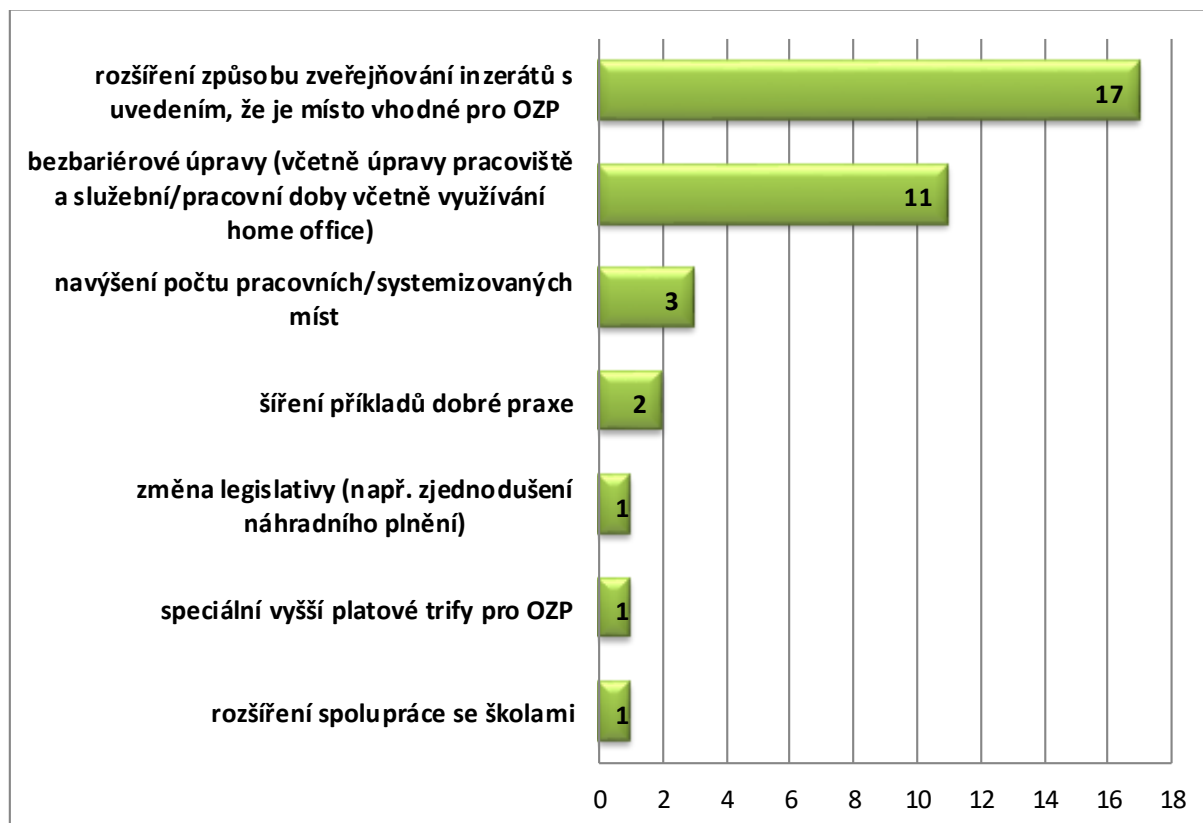
Znění otázky: Prosím uveďte, jaká opatření by dle Vašeho názoru ve Vašem úřadu přispěla ke zvýšení zaměstnanosti OZP.

Poslední otázka byla otevřená a dávala možnost úřadům vyjádřit se k možným opatřením, která by mohla přispět ke zvýšení zaměstnanosti osob se zdravotním postižením v úřadech a která by mohla být přijata za účelem zvýšení počtu těchto zaměstnanců ve státní správě. Návrh/komentář k tomuto bodu uvedlo 24 úřadů.

Mezi nejčastěji zmiňovaná opatření patřilo informování žadatelů v rámci zveřejňování nabídek zaměstnání o tom, že místo je vhodné i pro osoby se zdravotním postižením a zveřejňování inzerátů na více různých inzertních portálech. Mezi další širokou skupinu patřila opatření k zajištění plné bezbariérovosti budov (vyhrazená parkovací místa, bezbariérový vstup a pohyb po budově) včetně provádění úprav pracovního místa a pracovní doby a také šíření příkladů dobré praxe.

Mezi návrhy bylo také zavedení speciálních vyšších platových tarifů pouze pro osoby se zdravotním postižením, rozšíření spolupráce se školami či změna legislativy v oblasti zaměstnávání (např. za účelem zjednodušení systému náhradního plnění).

Graf 58 Opatření ke zvýšení zaměstnanosti

6 Závěr

Průzkumu zaměstnávání osob se zdravotním postižením se zúčastnilo 81 vybraných úřadů státní správy (ministerstva, jejich organizační složky a ústřední orgány státní správy), na základě tabulky a dotazníkového šetření bylo zjišťováno, jaká je struktura a forma výkonu práce jednotlivých osob se zdravotním postižením, které jsou v úřadech zaměstnány ve služebním a pracovním poměru i na základě dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr.

Z průzkumu vyplynulo, že v úřadech bylo ve služebním nebo pracovním poměru zaměstnáno 74 599 osob včetně osob se zdravotním postižením, 54 281 žen a 20 318 mužů. Na základě dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr bylo zaměstnáno dalších 3 719 osob, celkový počet zaměstnanců tak činil 78 318.

Počet zaměstnanců se zdravotním postižením byl ve služebním nebo pracovním poměru 1 704, 1 281 žen a 423 mužů, podíl žen činil 75,2 %. Na základě dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr práci vykonávalo dalších 37 osob se zdravotním postižením.

Podíl osob se zdravotním postižením, které pracovaly v úřadech ve služebním nebo pracovním poměru, činil 2,22 %. V jednotlivých ministerstvech byl tento podíl 1,33 %, v jejich organizačních složkách 2,65 % a v ústředních orgánech státní správy 2,08 %.

Ve služebním poměru bylo 73,8 % osob se zdravotním postižením (15,5 % využívalo kratší služební dobu) a 25 % bylo v pracovním poměru (19,5 % pracovalo na zkrácený úvazek). Ostatní zaměstnanci využívali kratší služební/pracovní dobu v 6,9 % a 9,1 %. Ze zjištění tedy vyplynulo, že OZP pracovaly na zkrácený úvazek přibližně 2x častěji než ostatní zaměstnanci.

Z celkového počtu zaměstnaných OZP byly nejvíce zastoupeny osoby s uznaným prvním stupněm invalidity (61,5 %), z nichž většinu tvořily ženy (77,5 %). Nejpočetnější skupinou byly osoby s uznaným prvním stupněm invalidity ve služebním poměru, jejichž podíl tvořil téměř 47 % všech zaměstnanců se zdravotním postižením ve státní správě.

Zkrácené pracovní doby využívali nejvíce lidé s uznaným druhým stupněm invalidity, a to ve 26,4 % (v pracovním poměru podíl v rámci této skupiny dosahuje dokonce 32,9 %).

Z celkového počtu zaměstnanců se zdravotním postižením bylo 54 % osob zařazeno do 9–10 platové třídy (772 ve služebním poměru, 151 v pracovním poměru), poté následuje 8–9 platová třída s 15 % OZP a 11–12 se 14 %. Kratší úvazek využíval nejvyšší podíl osob ve 13–14 platové třídě, jejich podíl dosahoval téměř 30 %. V 15–16 platové třídě neměl zkrácenou služební či pracovní dobu žádný zaměstnanec, a to i přes to, že v této skupině byly 3 osoby s uznaným třetím stupněm invalidity. Nejpočetnější skupinou, při porovnání

podílu zaměstnanců se zdravotním postižením dle stupně invalidity a zařazení do platové třídy, jsou zaměstnanci s uznaným prvním stupněm invalidity v 9–10 platové třídě (36,4 %).

Nejtypičtějším zaměstnancem se zdravotním postižením ve státní správě je tak žena s uznaným prvním stupněm invalidity pracující v organizační složce ministerstva ve služebním poměru s nezkrácenou služební dobou a zařazená do 9 nebo 10 platové třídy.

V rámci dotazníkového šetření, které bylo součástí průzkumu a do kterého se zapojilo 78 úřadů, bylo zjištěno, že je většina úřadů alespoň částečně bezbariérově přístupná, resorty plánují v odstraňování bariér pokračovat tak, aby byl plně zajištěn přístup a pohyb po budovách i pro osoby se sníženou schopností pohybu nebo orientace včetně dostatečné kapacity vyhrazených parkovacích stání.

Ze zjištění také vyplynulo, že většina úřadů nemá samostatně vyčleněnou agendu na podporu zaměstnávání osob se zdravotním postižením, nemapuje služební/pracovní místa vhodná pro OZP a zveřejňuje inzerci pouze na stránkách úřadu a na portálu ISoSS.

Mezi pozitivní zjištění patří skutečnost, že žádný úřad nevyhodnotil míru fluktuace zaměstnanců se zdravotním postižením jako vyšší, mnohé z nich naopak uvedly, že tito zaměstnanci patří mezi zaměstnance stabilnější a mnohdy v úřadě setrvávají po celou dobu své pracovní kariéry.

Jako možná opatření ke zvýšení zaměstnanosti OZP úřady mimo zajištění bezbariérové přístupnosti budov včetně přizpůsobení pracovního místa a pracovní doby specifickým potřebám zaměstnance nejčastěji zmiňovaly informování žadatelů v rámci nabídek zaměstnání o tom, že místo je vhodné i pro osoby se zdravotním postižením, rozšíření zveřejňování inzerátů na více různých inzertních portálech či šíření příkladů dobré praxe.

Seznam tabulek

Tabulka 1 Rozdělení počtu zaměstnanců dle druhu zaměstnaneckého poměru	16
Tabulka 2 Rozdělení počtu zaměstnanců dle uznaného stupně invalidity a druhu zaměstnaneckého poměru.....	24
Tabulka 3 Rozdělení počtu zaměstnanců – OZP dle druhu zaměstnaneckého poměru a platových tříd.....	35

Seznam grafů

Graf 1 Podíl osob se zdravotním postižením z celkového počtu obyvatel	8
Graf 2 Podíl osob se zdravotním postižením z celkového počtu obyvatel podle věku a pohlaví	9
Graf 3 Dosažené vzdělání osob se zdravotním postižením a obyvatelstva celkem ve věku 35–49 let.....	9
Graf 4 Osoby se zdravotním postižením podle práce a důchodu.....	10
Graf 5 Celkový počet zaměstnanců v úřadech.....	11
Graf 6 Celkový počet zaměstnanců v úřadech – podíl žen a mužů.....	12
Graf 7 Celkový počet zaměstnanců dle druhu úřadu.....	12
Graf 8 Počet zaměstnanců – ministerstva.....	13
Graf 9 Počet zaměstnanců – ministerstva.....	13
Graf 10 Počet zaměstnanců – ústřední orgány státní správy.....	14
Graf 11 Počet zaměstnanců dle úřadu a druhu zaměstnaneckého poměru	14
Graf 12 Podíl osob se zdravotním postižením ve státní správě ve služebním a pracovním poměru.....	16
Graf 13 Počet OZP ve státní správě dle druhu úřadu.....	17
Graf 14 Podíl OZP dle druhu úřadu a délky úvazku	17
Graf 15 Počet OZP – ministerstva.....	18
Graf 16 Počet OZP – organizační složky ministerstev.....	18
Graf 17 Počet OZP – ústřední orgány státní správy.....	19
Graf 18 Počet OZP dle uznaného stupně invalidity	20
Graf 19 Podíl žen dle uznaného stupně invalidity.....	21
Graf 20 Podíl mužů dle uznaného stupně invalidity.....	21
Graf 21 Porovnání podílu žen a mužů dle uznaného stupně invalidity; menší kruh znázorňuje ženy, větší kruh muže.....	22
Graf 22 Počet OZP dle uznaného stupně invalidity v úřadech a druhu zaměstnaneckého poměru.....	23
Graf 23 Podíl OZP s kratší služební/pracovní dobou.....	24
Graf 24 Počet OZP dle uznaného stupně invalidity na ministerstvech	26

Graf 25 Podíl OZP se zkráceným úvazkem dle uznaného stupně invalidity na ministerstvech	26
Graf 26 Počet OZP dle uznaného stupně invalidity v organizačních složkách ministerstev .	28
Graf 27 Podíl OZP se zkráceným úvazkem dle uznaného stupně invalidity v organizačních složkách ministerstev.....	28
Graf 28 Počet OZP dle uznaného stupně invalidity v ústředních orgánech státní správy.....	30
Graf 29 Podíl OZP se zkráceným úvazkem dle uznaného stupně invalidity v organizačních složkách ministerstev.....	30
Graf 30 Podíl OZP dle platových tříd	32
Graf 31 Podíl žen a mužů se zdravotním postižením dle zařazení do platových tříd	32
Graf 32 Počet OZP dle druhu zaměstnaneckého poměru a zařazení do platové třídy	33
Graf 33 Podíl OZP se zkráceným úvazkem v platových třídách.....	34
Graf 34 Podíl OZP se zkráceným úvazkem v jednotlivých platových třídách dle druhu zaměstnaneckého poměru.....	34
Graf 35 Počet OZP dle stupně invalidity a zařazení do platové třídy.....	36
Graf 36 Podíl OZP dle zařazení do platových tříd na ministerstvech.....	36
Graf 37 Podíl žen a mužů se zdravotním postižením v platových třídách na ministerstvech	37
Graf 38 Počet OZP dle druhu zaměstnaneckého poměru a zařazení do platové třídy na ministerstvech.....	37
Graf 39 Podíl OZP se zkráceným úvazkem dle druhu zaměstnaneckého poměru na ministerstvech.....	38
Graf 40 Počet OZP dle stupně invalidity a zařazení do platové třídy na ministerstvech	39
Graf 41 Podíl OZP v organizačních složkách ministerstev dle zařazení do platových tříd....	40
Graf 42 Podíl žen a mužů v platových třídách v organizačních složkách ministerstev	40
Graf 43 Počet OZP dle zařazení do platových tříd a druhu zaměstnaneckého poměru v organizačních složkách ministerstev.....	41
Graf 44 Podíl OZP se zkráceným úvazkem dle zaměstnaneckého poměru v organizačních složkách ministerstev.....	42
Graf 45 Počet OZP dle stupně invalidity a zařazení do platové třídy v organizačních složkách ministerstev	43
Graf 46 Podíl OZP v ústředních orgánech státní správy dle zařazení do platových tříd	43
Graf 47 Podíl žen a mužů v platových třídách v ústředních orgánech státní správy	44
Graf 48 Počet OZP dle zařazení do platových tříd a druhu zaměstnaneckého poměru v ústředních orgánech státní správy.....	44
Graf 49 Podíl OZP se zkráceným úvazkem dle zaměstnaneckého poměru a zařazení do platových tříd v ústředních orgánech státní správy.....	45
Graf 50 Počet OZP dle stupně invalidity a dle zařazení do platové třídy v ústředních orgánech státní správy.....	46
Graf 51 Bezbariérově přístupné úřady.....	48
Graf 52 Vedení agendy týkající se zaměstnávání osob se zdravotním postižením.....	49
Graf 53 Mapování a vyhledávání pozic vhodných pro OZP	50

Graf 54 Způsob zveřejňování inzerátů na volná služební/pracovní místa.....	51
Graf 55 Informace o vhodnosti služebního/pracovního místa pro osoby se zdravotním postižením.....	52
Graf 56 Spolupráce se školami	54
Graf 57 Míra fluktuace zaměstnanců se zdravotním postižením.....	55
Graf 58 Opatření ke zvýšení zaměstnanosti	56